

2/18

... ..
... ..

...

...

รายงานการระดมทุนสหกรณ์

ครั้งที่ 17/2467 (สามัญ) สมัยที่ 2 ชุดที่ 1

วันที่ ๒๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๖๗

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

วันที่ระดม ๒๔.๑๒.๒๔๖๗

ประธานสภา : วันดี สุนทรวิภาส ๗๔ คน เป็นองค์ประชุมแล้ว ๓๓ คน
องค์ประชุมต่อไป

ในวาระต่อไปจะประชุมที่ ๑๒ ของนายถือไป สิบหกวัน - เรื่องวิธีการจ่ายเงิน
เดือนกันยายนี้

นายถือไป สิบหกวัน (เจียงใหม่) : ถ้าจะจ่ายต้องให้กรรมการ
กระทรวงมหาดไทยด้วยหรือไม่

ปรากฏว่า ท่านที่ช่วยดูเอกสาร เพราะอย่างนี้ในจังหวัดเจียงใหม่ไม่จ่ายเงิน
เดือนกันยายนี้ หรือ ท่านจะประชุมประจำเดือนเป็นรายเดือนทุกเดือนไป บางทีถึงห้า
เดือนหรือจะจ่ายไปทีหนึ่ง จึงจะรวมเงินตามว่าเป็นไปอย่างไรบ้าง ที่ตั้งจ่ายเช่นนี้
หรือ จะยังเปลี่ยนแผนของกระทรวงหรือไม่

น.ส.บุษ ฤกษ์ลาภ (ร.ม. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) : กระทรวง
มหาดไทยขอว่า การเปิดจ่ายเงินเดือนกันยายนี้แก่สมาชิกประจำตำบลนั้น
กระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบไว้ให้ทำการเปิดจ่ายทุกเดือน หรือ ในวันที่ได้มาประชุม
ที่อำเภอ มีวิธีการจ่ายต่างๆ บางแห่งเป็นบางแห่ง เพราะฉะนั้นเรื่องระเบียบการ
เปิดจ่ายบางแห่ง บางแห่งก็ กระทรวงมหาดไทยที่ได้ไปขอ ท่านว่า ขณะนี้ท่าน
ปฏิบัติไม่ได้ตามหัวอกแล้ว จึงเป็นที่หวังได้ว่าต่อไปกระทรวงมหาดไทยจะได้นำเงินเดือนตาม
กันเดือน หรือ ในวันที่ได้ประชุมที่อำเภอ.

นายถือไป สิบหกวัน (เจียงใหม่) : ถ้าจะจ่ายระเบียบที่พูดไปว่า ตามที่ผ่าน
รัฐมนตรีได้นำขึ้นลงมติได้รับความเข้าใจกับกระทรวงมหาดไทยแล้ว เป็นที่เข้าใจแล้ว

และขอพิจารณาว่า การจะย้ายไปยังจังหวัด เชียงใหม่ คงมีผลดีมากกว่า
ทั้งในด้านสุขภาพ จึงขอเรียนถามท่านที่เคารพว่า จะกรุณาแจ้งการขอย้ายไปยังคณะกรรมการ
จังหวัดเชียงใหม่ได้หรือไม่อีกประการหนึ่งขอเรียนถามอีกว่า การขอย้าย
ทุกเดือนโดยเครื่องรถจะ ใดหรือไม่

น.อ.หญิง สุทธาสินี ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : กระทรวงมหาด
ไทยได้ส่งและกำลังจะส่งไปติดต่อให้กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ : ขอขอร้องเรียนถามเพิ่มเติม ขอบเขต ของการขอย้ายแล้ว
เรียน

นายเป็น ขุนโชค (บุตรศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอเรียนถามที่เคารพว่า
การกระทรวงศึกษาธิการจะ ใดหรือไม่

เนื่องจากเวลาในระหว่างที่กระทรวงศึกษาธิการในภาวะสงคราม มีการเรื่องอุปสรรค
ในการครองชีพ โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ให้กระทรวงศึกษาธิการได้จ่ายประจำตัวนักเรียน
มาตาม จึงขอเรียนถามว่า ทางกรมมีนโยบายที่จะลดค่าเล่าเรียนให้แก่ผู้ปกครอง
ที่หมดเงินเพียงครึ่งหนึ่งหรือไม่ เพราะเหตุใด

นายศรี ขุนโชค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ : ข้าพเจ้าขอเรียนถามว่า ทาง
กรมได้มีนโยบายช่วยเหลือผู้ปกครองนักเรียนและผู้ปกครองครู ในอย่างใดอยู่แล้ว กล่าวคือ
ผู้ปกครองเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนที่ขาดแคลนนักเรียนที่ด้อยฐานะหรือจนกว่าจะศึกษา ทั้ง
ครู ๓ - ๕ คน จะเสียบค่าเล่าเรียนและค่าครูที่ ๒ คนเท่านั้น นอกนั้นได้รับทุนเล่า
เรียน ทั้งนี้ไม่ว่าบุตร เข้านั้นจะรวมแต่ค่าพาหนะหรือค่าเดินทางและค่าพาหนะบุตร
เล่าเรียนที่ได้รับอยู่ในโรงเรียนที่ขาดแคลนนักเรียนที่ด้อยฐานะหรือจนกว่าจะศึกษา ทั้ง
ครู ๓ คนขึ้นไป ทางกรมก็
จะได้ได้รับทุนเล่าเรียนของทุกคน ระเบียบการให้ทุนเล่าเรียนแก่ผู้ปกครองนักเรียนที่
เล่าเรียนจะ ใดประโยชน์แก่ผู้ปกครองมากกว่าวิธีที่หาทุนช่วยเหลือ

นายเป็น ขุนโชค (บุตรศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอเรียนถามว่า กรมมีอุปสรรค

1. สำหรับจังหวัดภาคเหนือซึ่งขณะนี้ถูกโจมตีแล้วทางภาคเหนือ ซึ่งใน
เวลานี้มีราษฎรที่เดินทางออกมายังกรุงเทพฯ จะต้องหยุดพักก่อน ท่านจะให้การสนับสนุน
บ้านขึ้นเพื่อเลี้ยงครอบครัวที่ประสบภัยหรืออุปโลกนวิโลกนขึ้นมาเป็นสำหรับประชาชน
บ้างหรือไม่

2. ท่านจะดำเนินการตั้งกองกำลังติดอาวุธ หรือตั้งกองกำลังติดอาวุธขึ้นใน
ไหนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ส.ท.หลวง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : บ้านขึ้นเพื่อเลี้ยงครอบครัวอุปโลกน
วิโลกนสำหรับภาคเหนือ รัฐบาลได้ดำเนินการตั้งขึ้นไปแล้ว และจะไม่ระโงกหาที่ตั้ง
ที่ตั้งไปเรื่อย ๆ แค่นางโรหิตี เนื่องจากสถานการณ์สงคราม การคมนาคมไม่สะดวก
และมีขอให้ทุกคนศึกษาช่วยเหลือตัวเองให้ยิ่งขึ้นด้วย

นายสุวิธ สันระเทศ (เชียงใหม่) : ความที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้ขอในประชาชน
ช่วยตนเองนั้น ข้าพเจ้าใคร่ที่จะเรียนท่านที่รัฐบาลคือไม่ว่าจะนานาช่วยตนเอง
แล้วแต่พูดว่าไม่ใช่ไม่ว่า เช่นรัฐบาลจะไม่พยายามลดโรหิตีให้เจ้าช่วยตนเองได้
เช่นนั้นหรือ

ส.ท.หลวง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : เราเป็นอยู่แล้ว 1๐ ล้านหรือสอง ๓ ๖
ล้านหรือสอง - โลกขึ้นทีละ 1๐ ล้านบาท และข้าพเจ้าจัดการเตรียมไว้ทั้งสามเดือนแล้ว
เวลานี้มีทหารอยู่ในระหว่งเรื่องจะต้องติดโดยทางขนส่งจากภาคเหนือซึ่งเชียงใหม่
ก็จะช่วยตลอดทาง

นายสุวิธ สันระเทศ (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอทราบว่ารัฐบาลได้เตรียมที่จะ
ตั้งขึ้นในทางเวียงหรือใน ในเวลานี้ถ้าหากว่าทางแยกทำไม่ได้

ส.ท.หลวง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี : เราคิดถึงทางนั้นและทางบก แต่ทางน้ำนั้น
+ เชียงใหม่อยู่แล้ว
หาหนทางที่แน่นอนแล้วว่า เราจะไม่ไปไหนไหน ไม่ไปเป็นกลางเท่านั้น ที่เราจะต้อง

นายสุวิทย์ สิมะพรหม (เรียงใหม่) : ที่ท่านชกรวิญญูท้าวไปไม่ได้มัน ข้าพเจ้า
ว่าเวลานี้ไม่ได้ แล้วข้าพเจ้า ๑ - ๑ เดือนแล้วไม่ได้

ด.ศ. กอจ สนิทวงศ์ นายกรัฐมนตรี : เวลานี้ยังเหลือไม่แล้ว มีกองอยู่ที่กระทรวง
และที่กองประจำจังหวัดที่มาจากที่ข้าพเจ้าแล้ว เพราะว่าหาเงินไม่ถึง เวลาที่
กองได้ เวลาที่ขึ้นที่กองเดี๋ยวนี้มันถึงให้เงินไปเป็นตอน ๆ

ประธานสภา ฯ : กระทั่งไปของนายเป็นมูบไซติ (เรื่องการควบคุมผู้ค้า)

นายเป็นมูบไซติ (นายศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอตั้งคำถามขึ้นว่า การ
กระทรวงพาณิชย์ คงทำอะไร งานที่กระทรวงการต่างประเทศอยู่ที่ประชาชนคน
ทุกคน แต่ราคายิ่งแพงมาก ใครที่ทราบว่ากระทรวงพาณิชย์จะควบคุมการค้า
สิ่งใดในต่างประเทศของสินค้าของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้ราคาตกลง
หรือไม่

นายเกษม มุมนาน วิทยากรกระทรวงพาณิชย์ : ในเรื่องนี้กระทรวง
พาณิชย์ขอตอบว่า เรื่องนี้ยังมีค้าที่ราคาต่างประเทศสูงกว่าบ้าน และราคามาก
กว่าที่พอในประเทศไทยเราก็คงมีเป็นจำนวนมาก และการควบคุมก็มีอยู่
เหมือนกัน ไม่ ทางกระทรวงพาณิชย์ก็ทำเป็นมุ่งสำเร็วจนเห็นจำนวน
รวมของผู้กักตุน และคิดว่าจะเริ่มจับได้ในราวเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ คือต้อง
จับไว้แต่มีคำสั่งจะดำเนินการนอกชายแดนกับเรื่องผู้กักตุนสำเร็วจนได้ การที่จะให้
ราคาตกลงนั้น เมื่อทางจังหวัดต่าง ๆ ได้ยกเลิกการควบคุมไปแล้ว ราคาที่เป็นไปโดย
เสรี การควบคุมของกระทรวงในกรุงเทพฯ เท่านั้น .

นายเป็นมูบไซติ (นายศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอตั้งคำถามว่า เท่าที่รัฐมนตรี
บอกว่าผู้ค้าผู้ที่จะมาที่กระทรวงพาณิชย์ก็ใคร ๆ ขอทราบว่าจะอยู่ที่ประชาชนใน
กรุงเทพฯ หรือจะอยู่ที่ประชาชนตามหัวเมือง

นายเลียม มุนนาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ : คำแถลงในที่ประชุม
ก่อนขึ้น

นายเลียม มุนนาก (นายกรัฐมนตรี) : โลกจะทราบต่อไปว่า รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์จะเป็นนโยบายที่จะส่งเสริมความร่วมมือกันที่จะเป็นผู้นำโลก เพื่อ
ที่จะเสริมพลังความร่วมมือกันให้มากที่สุด เพราะว่าเวลานี้มีความยากแล้ว เพราะ
ฉะนั้นเราต้องคิดถึงว่ามีความจำเป็นที่จะได้หรือไม่ได้ในนโยบายเช่น เหลืออีก ๗
หมื่น

นายเลียม มุนนาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ : เรื่องผู้นำโลกเหมือน
ถ้าโดยทั่วไป คือในความตริเหมือนกันว่าจะมีอะไรให้มาก ๆ แล้วความเป็นเครื่องกำบัง
รูปเหมือนจนจำไม่ได้การรวมกันโดยทั่วไป

นายเลียม มุนนาก (นายกรัฐมนตรี) : ถ้าจะเอาข้อดีต่อไปนี้ที่จะทำให้เร็ว
ได้ไหม ถ้าว่าสหประชาชาติจะออกความเห็นว่าจะทำให้เร็วได้ไหม

นายเลียม มุนนาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ : โลกจะเห็นว่า ในยุค
ข้างหน้าจะออกใหม่ดี สหประชาชาติในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ได้ก็อะไรก็ได้

ประธานสภา ฯ : ขอทราบเรื่องแล้ว คือไม่มีการเข้ากันได้กับของนายสุวิทย์
มีผู้รับรองถูกต้องขอได้เปลี่ยนระเบียนวาระ โดยยกเอาวาระวาระที่มีมติตามระเบียน
วาระที่ ๕, ๖, ๗, คือวาระที่มีมติ วาระวาระที่มีมติตามมติของสมัชชาโลกที่มี
มติที่จากรวบรวมมติที่ขึ้น

ไม่มีโลกก็ตาม

ประธานสภา ฯ : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นข้าพเจ้าถือว่าไม่ประชุม
สภา

ในวาระต่อไปขอให้พิจารณาว่าวาระวาระที่มีมติ สหประชาชาติ ๑๔๗ ซึ่งคณะกรรมการ
พิจารณาพิจารณาแล้ว ขอให้กรรมการพิจารณาต่อไป ขอให้ประชุมต่อไป

(สำเนา)

บันทึกข้อตกลง และ เหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง พุทธศักราช 2487

หลักการ

เพื่อให้กฎหมายว่าด้วย

เหตุผล

เนื่องจากฐานะของครูเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ยังไม่อยู่ในระดับที่มีเครื่อง
พอสมควร จึงทำให้ข้าราชการครูในกระทรวงศึกษาธิการพยายามย้ายตำแหน่งหน้าที่
ในกระทรวงทบวงกรมอื่นอยู่เสมอ และทำให้กระทรวงศึกษาธิการของชาติขาดแคลนครู
อันเป็นเหตุให้การศึกษาของชาติได้รับความกระทบกระเทือน นอกจากนี้ผู้ที่มิอาจชีพเป็น
ครูอาชีวะ-แทนเป็นครูโรงเรียนราษฎร์และครูโรงเรียนประชาบาลก็มักไม่ค่อยจะฝังใจ
อาชีพที่เป็นข้าราชการ จึงควรมหาทางสนับสนุนและส่งเสริมให้อาชีพครู เป็นปึกแผ่นมั่นคง
ต่อไป โดยจัดตั้งครูสภาขึ้น ซึ่งนอกจากเป็นผู้ช่วยเหลืออุปการะแก่ผู้มิอาจชีพเป็นครูแล้ว
ยังเป็นผู้สอดส่องให้ครูมีจริยธรรมรียบา และวินัยของครู อันถึงจำเป็นแบบอย่างที่ได้
แก่อุญธรทุกชาติทุกอณูอีกด้วย.

สำเนาอันถูกต้อง/

จ. กิจลากร พ.

องค์ประกอบได้

ในกรณีที่มีประธาน ไม่น่ามี ประชุม ให้ องค์ประธาน เป็นประธานในที่ประชุม ถ้า
ประธานและรองประธาน ไม่น่ามี ประชุม ให้ผู้ที่มีอำนาจ คือกรรมการ อำนวยการคนใด
คนหนึ่งที่มีอำนาจ เป็นประธาน

การลงมติ ให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมาก เป็นประธาน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้
ผู้ที่มีอำนาจ เป็นประธานออกเสียง เพิ่มขึ้นโดยอีกเสียงหนึ่งจากที่ตนมีอยู่แล้ว เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 12 สมาชิกของคุรุสภา มีสามประเภท คือ

- (1) สมาชิกสามัญ
- (2) สมาชิกวิสามัญ
- (3) สมาชิกสมทบ

คณะกรรมการ อำนวยการ อาจแต่งตั้งผู้หนึ่งผู้ใด ให้เป็นสมาชิกพิเศษของ
คุรุสภาก็ได้

มาตรา 13 สมาชิกของคุรุสภา จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้

- (1) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดใน
ลักษณะฐานอุกฉกรรจ์ หรือความผิดอื่นใดที่กระทำโดยประมาท
- (2) ไม่เป็นผู้มีอายุหกสิบหกปี ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สม
ประกอบ

(3) ไม่เป็นผู้เคยประพฤติผิดในศีลธรรมอันดี

(4) ไม่เป็นผู้เคยถูกขับออกจากหรือไล่ออกจากราชการ

(5) ไม่เป็นผู้ที่พิงใจใส่สมคบกัน และ

(6) เป็นผู้เสียชื่อในการปกครอง ระบอบรัฐธรรมนูญควมเคารพสุจริตใจ

มาตรา 14 สมาชิกสามัญจะต้องมีที่ต่ำกว่า และอยู่ในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ได้ประกาศนียบัตร วิชาครู หรือสำเร็จวิชาชั้นอุดมศึกษา และ

(2) มีอาชีพ เป็นครูสอนในสถานศึกษาที่อยู่ในความควบคุม ของกระทรวง

ศึกษาธิการ หรือได้เคยมีอาชีพ เป็นครูสอนในสถานศึกษาดังกล่าวแล้วเป็น เวลารวมกันไม่น้อยกว่า
กว่ายี่สิบปี และออกจากตำแหน่งโดยไม่มีความผิด

เงื่อนไขในการมีอาชีพเป็นครูตาม (2) จะต้องได้รับเงินเดือนเป็นประจำทาง

เป็นครูสอนโดยได้รับค่าสอนสัปดาห์ละหนึ่งร้อยหรือรายสัปดาห์ หรือได้รับเป็นรายเดือน แต่

ได้รับเฉพาะเดือนที่มีการสอน ไม่ตลอดปี ไม่อยู่ในเงื่อนไข

มาตรา 15 สมาชิกวิสามัญ จะต้องมีความรู้ในคำ เป็นครูตามกฎหมายว่าด้วย
ประถมศึกษาหรือกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ และจะต้องอยู่ในเงื่อนไขตามมาตรา 14 (2)

เมื่อสมาชิกวิสามัญผู้ใดมีความรู้ตามมาตรา 14 (1) ให้สมาชิกผู้นั้นเป็น
สมาชิกสามัญ และต้องแจ้งให้ครูสภาทราบ

มาตรา 16 ผู้ที่จะสมัคร เป็นสมาชิกสมทบจะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 13
และมีความรู้ตามมาตรา 14 (1) หรือมาตรา 15 แต่มีได้มีอาชีพเป็นครูตามเงื่อนไข
ในมาตรา 14 (2)

เมื่อสมาชิกสมทบผู้ใดมีอาชีพ เป็นครูตามเงื่อนไขในมาตรา 14 (2) ให้สมาชิก
ผู้นั้น เป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญ แล้วแต่กรณี และต้องแจ้งให้ครูสภาทราบ

สมาชิกสมทบบัณฑิตที่จะ เสนอความเห็นต่อที่ประชุมสามัญหรือวิสามัญ แต่ไม่มีสิทธิ
ออกเสียงลงคะแนน และไม่ได้รับสิทธิตามมาตรา 6 (5)

มาตรา 17 ให้กรรมการอำนวยการ เป็นสมาชิกสามัญ แม้ว่าจะ ไหลพ้นจาก
ตำแหน่งไปแล้วก็ตาม

มาตรา 18 สมาชิกครูสภาจะต้อง เสียค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมตามอัตรา
และภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการอำนวยการกำหนดไว้

มาตรา 19 สมาชิกครูสภาพ้นจากสมาชิกภาพ เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 13
- (4) มีได้มีอาชีพ เป็นครูตามเงื่อนไขในมาตรา 14 (2) สำหรับกรณีสมาชิก
สามัญหรือสมาชิกวิสามัญ หรือ
- (5) ประพฤติผิดวินัยและคณะกรรมการอำนวยการ วินิจฉัยให้ ออก

มาตรา 20 ให้มีการประชุมสามัญของครูสภาปีละครั้ง แต่ถ้าจำเป็นจะให้
มีการประชุมวิสามัญในเวลาหนึ่งเวลาใดก็ได้

ให้คณะกรรมการอำนวยการ เป็นผู้กำหนดวันและ เรียกประชุมสามัญ สำหรับ
การประชุมวิสามัญนั้น ถ้ามีเรื่องสำคัญเร่งด่วน และคณะกรรมการอำนวยการ เห็นสมควร
จะเรียกประชุมเมื่อใดก็ได้ หรือถ้าสมาชิกสามัญจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสองของ
คณะกรรมการอำนวยการ เรียกประชุม

มาตรา 21. ในการประชุมสามัญ ให้คณะกรรมการ อำนวยการ แกลงผลงาน
ที่ได้ทำเป็นมาในรอบปีที่แล้ว ตลอดจนฐานะการเงินของคุรุสภา และให้สมาชิกมีสิทธิสอบ
ถามข้อความและ เสนอความคิดเห็นอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของคณะกรรมการ อำนวยการ

มาตรา 22. ในการประชุมสามัญหรือวิสามัญ ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อย
กว่าร้อยละยี่สิบ โดยไม่นับผู้ที่ เป็นกรรมการ อำนวยการ จึงเป็นองค์ประชุมได้ ถ้าในการ
ประชุมคราวใดมีสมาชิกไม่ครบองค์ประชุม ในการประชุมคราวถัดไป ถ้ามีสมาชิกมา
ประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ก็ให้เป็นองค์ประชุมได้

ในข้อความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา 21 มาใช้บังคับแก่การ
ประชุมสามัญและวิสามัญโดยอนุโลม

มาตรา 23. ให้คณะกรรมการ อำนวยการ มีอำนาจวางระเบียบ เพื่อปฏิบัติการ
ตามอำนาจและหน้าที่ของคุรุสภา โดยประกาศให้สมาชิกทราบโดยเปิดเผย

หมวด 2

ครู

มาตรา 24. ครูได้แก่ข้าราชการครูและผู้ที่ทำการสอนในสถานศึกษาที่อยู่ใน
ความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับเงินเดือนเป็นประจำ

มาตรา 25. ข้าราชการครูได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้
สอนประจำในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นในกระทรวง
ศึกษาธิการอันเกี่ยวกับการให้การศึกษาตามที่กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 26. ครูต้องเป็นสมาชิกของคุรุสภา

มาตรา 27. ครูที่ได้ทำการสอนติดต่อกันเป็นเวลาตั้งแต่สามปีขึ้นไป แม้จะไป
ดำรงตำแหน่งอื่นในกระทรวงศึกษาธิการ ก็ให้ถือว่าเป็นสมาชิกสามัญ

หมวด 3

จรรยา มรรยาท และวินัย

มาตรา 28. ครูต้องมีจรรยาและมรรยาทอันดีงาม และอยู่ในวินัยตามระเบียบ
ประเพณีของคุรุสภาที่คุรุสภาจะไดวางไว้ และตามระเบียบของสถานศึกษาที่ตนมีหน้าที่ทำการ
สอน

มาตรา 29. ครูต้องมีความประพฤติดี สุภาพเรียบร้อย และทำตนเป็นเยี่ยงอย่าง
อันดีแก่ศิษย์

ห้ามมิให้ครู เล่นการพนันใด ๆ อันผิดกฎหมาย หรือเสพยาสูบเมามจนกระทั่ง
สติไม่ได้ เป็นอาชัง หรืออบชู้สาว

มาตรา 30 ครูต้องซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ เอาใจใส่ต่อการสอน การอบรม และ
ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ

มาตรา 31 ครูต้องมีความสามัคคี มีความเคารพและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ห้ามมิให้ครูทำผิดศีลธรรมการสอนหรือคำสอนของครูอื่น เว้นแต่การกระทำตามหน้าที่

มาตรา 32 คณะกรรมการอำนวยการ อาจแต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นเพื่อสอดส่อง
บรรยายบรรยายและวินัยของครู เพื่อการนี้ให้อนุกรรมการมีอำนาจแนะนำตักเตือนครูผู้ประ-
พฤติผิดจรรยาบรรณหรือวินัยของครู หรือทำการพิจารณาสอบสวนแล้วรายงานต่อคณะกรรมการ
อำนวยการ เพื่อพิจารณาลงโทษต่อไป

มาตรา 33 ให้คณะกรรมการอำนวยการมีอำนาจออกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์
ทัณฑ์โทษเป็นลายลักษณ์อักษร หรือให้ออกจากสมาชิกภาพของครูสภา แล้วแต่จะเห็น
สมควรแก่ความผิด

คำสั่งของคณะกรรมการอำนวยการ ให้เป็นที่สุด

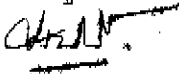
มาตรา 34 ครูซึ่งถูกลงโทษให้ออกจากสมาชิกภาพแห่งครูสภา เพราะ เหตุประพฤต
จรรยา บรรณ หรือวินัยนั้น ถ้าได้กลับประพฤติตนดี มีสมาชิกรับรอง เป็นจำนวนไม่น้อย
กว่าสามภาค และ เวลาใดลงพ้นจากวันที่ถูกสั่งให้ออกจากสมาชิกภาพ ไปแล้ว ไม่น้อยกว่า
สามปี จะยื่นคำร้องขอให้สยบส่วนความประพฤติเพื่อขอรับเป็นสมาชิกใหม่ก็ได้ ถ้าคณะ
กรรมการ อำนวยการสอบสวน เห็นว่าผู้นั้นมีความประพฤติดีและกลับตนเป็นคนมีจรรยา บรรณ
ละวินัยก็แล้ว จะอนุญาตให้เขาเป็นสมาชิกก็ได้

หมวด 4

บทเฉพาะกาล

มาตรา 35 บรรดาครูที่เป็นครูอยู่แล้วในวันที่เริ่มบังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็น
สมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญแห่งครูสภา แล้วแต่กรณี และคงเสียเงินเดือนบำรุงและลา
กรมเนียบตามมาตรา 18.

เนาถูกต้อง.

จ. สวัสดิการ พ.

ท.

พระบรมราชา ๑ : ขอให้กรมการเจ้าพระยาที่ และขอให้นำข้าราชการ
 และข้าราชการ ๑ : ว่าพระบรมราชาที่ ๑๑๗ ซึ่งว่าราชการ
 มีชื่อไม่มีการแก้ไข คำว่าขอ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒
 มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔ มีการแก้ไขโดยกรมการเจ้าพระยา มาตรา ๕ ไม่
 มีการแก้ไข มาตรา ๖ มีการแก้ไขโดยกรมการเจ้าพระยา มาตรา ๗ มีการแก้ไขโดยกรม
 การเจ้าพระยา มาตรา ๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๐ แก้ไขโดยกรม
 การเจ้าพระยา มาตรา ๑๑ แก้ไขโดยกรมการเจ้าพระยา มาตรา ๑๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๓ มีการ
 แก้ไข มาตรา ๑๔ มีการแก้ไข มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข มาตรา ๑๖ มีการแก้ไข
 มาตรา ๑๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มีการแก้ไขโดยกรมการเจ้าพระยา มาตรา ๑๙ มีการ
 แก้ไขโดยกรมการเจ้าพระยา มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๒ มีการแก้ไข
 โดยกรมการเจ้าพระยา มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๖
 มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๙ กรมการเจ้าพระยาตั้งออกทั้งมาตรา มาตรา
 ๓๐ กรมการเจ้าพระยาตั้งออกทั้งมาตรา มาตรา ๓๑ กรมการเจ้าพระยาตั้งออกทั้งมาตรา มาตรา
 ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๖ คณะกรรมการ
 เสนอแก้ไข

พระบรมราชา ๑ : สมควรที่จะ ๑ แล้ว ขอไปขอให้พิจารณาในวาระที่ ๓ คู่ใจ
 เสนอว่าร่างพระราชบัญญัติการขอออกให้เป็นกฎหมายได้ ขอ/ให้กรมการเจ้าพระยา
 เสนออีกยกมือพร้อม เสร็จสิ้น

พระบรมราชา ๑ : ผู้ที่ไม่เห็นด้วยไม่มี พร้อมเสร็จสิ้น เสนอว่าร่างพระราชบัญญัติ
 เสนอให้ออกให้เป็นกฎหมายได้

ในวาระขอไปขอให้พิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติเรื่องเรื่อง (ฉบับที่ ๔)
 พุทธศักราช ๒๔๑๗ ซึ่งคณะกรมการเจ้าพระยาเห็นว่า เพื่อพิจารณาในวาระที่ ๓ และ
 ที่ ๓

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติ

โรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ 4.) พุทธศักราช 2487

.....
.....
.....

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย
โรงเรียนราษฎร์

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์
(ฉบับที่ 4.) พุทธศักราช 2487"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้เมื่อพ้นกำหนดหกสัปดาห์นับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

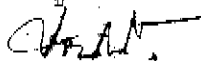
มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (5) ของมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติ
โรงเรียนราษฎร์ พุทธศักราช 2479 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงเรียน
ราษฎร์ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2492

"(5) ผู้ชอต้องเป็นสมาชิกของคุรุสภา"

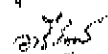
มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษารักษาตามพระราช
บัญญัตินี้.

.....
.....

ว่าเนาออกกอง.

สุวิมล พ.

ท.

(สำเนา).

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ 4.) พุทธศักราช 2487.

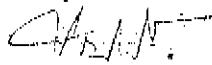
หลักการ

เพื่อเพิ่ม เสริมคุณสมบัติของผู้ที่จะขออนุญาตเป็นครูโดยให้เป็นผู้สำเร็จของ
วุฒิสภาด้วย

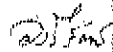
เหตุผล

เนื่องจากได้เสนอร่างพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2487 ด้วยเหตุ
ที่จะส่งเสริมฐานะของครูและเพื่อควบคุมสภกสองชรชยา มทรชชช และวณัยของ
จึงจำเป็นต้องให้ขออนุญาตเป็นครูของ เป็นสมาชิกของวุฒิสภาด้วย.

สำเนาถูกต้อง.

สำเนา

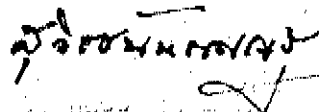

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2487

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรข้อคิด คณะกรรมการได้ทำการพิจารณา
พร้อมด้วย นายสงัด ศรีวานิช และนายเสถียร บุญยศิริ ผู้แทนรัฐบาล ดังปรากฏผลของการ
พิจารณาต่อไปนี้

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 1</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 2</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 3</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 4</u>	ไม่มีการแก้ไข

(นายสุวิชัย พิชิตเศรษฐ์)
เลขาธิการ

ประมาณค่า ๖ : ขอให้เลขาธิการอ่าน

เอกสารสงวน ๖ : ร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๐๗ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ โรงเรียนแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข

ประมาณค่า ๗ : พงศพัชรินทร์ ๒ แล้ว ขอให้ส่งโครงการในวาระที่ ๓ ไปให้เลขาธิการร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ เพื่อให้เป็นกฎหมายต่อไป ขอให้ส่งมอบหนังสือขึ้น สมมติของมติที่ประชุมมาด้วย

ประมาณค่า ๘ : ผู้ที่ไม่เห็นด้วยไม่ได้ เป็นที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ควร ส่งไปให้เลขาธิการ

โครงการแก้ไขโครงการร่างพระราชบัญญัติ พงศพัชรินทร์ ในวงประชุมที่โลกและขอ ที่ ๕ ในวาระที่ ๒ กับ พุทธศักราช ๒๕๐๗ ถึงคณะกรรมการบริหารโรงเรียนราษฎร์แล้ว เพื่อให้โครงการในวาระที่ ๒ และที่ ๓

บันทึกพระกฤษฎีกาและเทศาภิบาล

ประกาศพระราชทานบัตรขึ้นบัญชีสิ่งของขึ้นโภคทรัพย์โลกบริ โภคทรัพย์ของอื่น ๆ

ในวาระสมัยขึ้น พุทธศักราช 2487

38-10-10-10

หลวงประดิษฐไพเราะ

ให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคเพียงพอแก่ความต้องการของประเทศในวาระสมัยขึ้นในรูปของพระราชทานบัตรขึ้นบัญชี (ค.บ.ช.บ. ๗/๒)

ในวาระสมัยขึ้น

เนื่องจากรัฐบาลได้แถลงว่าบรรดาพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติขึ้นบัญชีสิ่งของขึ้นโภคทรัพย์โลกบริ โภคทรัพย์ของอื่น ๆ นั้น บางส่วนอยู่ในรูปพระราชทานบัตรขึ้นบัญชีเพื่อใช้สอยบริโภคโดยบุคคลธรรมดา และนั่นจึงขอเสนอเรื่องการควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ซึ่งเก็บโดยตราในรูปพระราชกฤษฎีกา มาในรูปพระราชทานบัตรขึ้นบัญชี เพื่อสะดวก จะใช้หรือจำหน่ายต่อไป

ความจำเป็นในเรื่องควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นแก่การครองชีพของราษฎรนั้นเป็นที่รู้กันทั่วไปแล้ว การควบคุมของใช้ที่จำเป็นยังมีอยู่ และเป็นสำหรับของจำเป็นจึงคงควบคุมไว้ต่อไป เพื่อให้การบันทึกนี้ใช้ให้ทั่วถึง.

การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในต่างประเทศ

พุทธศักราช ๒๕๒๗

โดยที่สภาพแห่งความคุ้มครองมีความหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่อง
อุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในต่างประเทศและสิ่งของต่าง ๆ
เพียงพอแก่ความต้องการของประเทศ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคุ้มครอง
เครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ในต่างประเทศ" พุทธศักราช ๒๕๒๗.

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ตั้งแต่วันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งประกอบด้วย
ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ ปลัดกระทรวงการอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงมหาดไทย และ กรรมการอื่นอีก
ไม่น้อยกว่าสามนาย ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจและหน้าที่ตามบทแห่งพระ
ราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจ

(๑) กำหนดเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ที่จะให้
อยู่ในความควบคุม เพื่อให้เพียงพอแก่ความต้องการทั่วราชอาณาจักร หรือ
เฉพาะในเขตท้องที่หนึ่งท้องที่ใด

(๒) จัดการปันส่วนในการซื้อ การขาย ตลอดจนการ
วางเงื่อนไขของการซื้อ หรือการขาย สิ่งของที่มีความจำเป็น

(๓) กำหนดราคาสูงสุด

(๔) สั่งบังคับให้ขายตามปริมาณหรือราคาที่กำหนด
โดยให้ขายให้แก่คณะกรรมการ หรือผู้หนึ่งผู้ใดที่คณะกรรมการ
กำหนด

(๕) สั่งบังคับให้แจ้งปริมาณหรือให้แจ้งสถานที่เก็บ
ห้ามตั้งหรือขาย หรือให้ หรือใช้เอง หรือขยักขาย หรือเปลี่ยนสภาพ

ตอนที่ ๓๖

(๗) • เวลาควบคุมทรัพย์สินส่วนบุคคลหรือทรัพย์สิน

การจำหน่าย

(๑) กำหนดเงื่อนไขและวิธีการต่างๆ เพื่อให้การควบคุม

ดำเนินโดยสะดวกตามความจำเป็นของเหตุการณ์

มาตรา ๕ คณะกรรมการมีอำนาจที่จะแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือคณะบุคคลหนึ่งคณะบุคคลใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นกรณีฉุกเฉินอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ มาตรา ๔ อนุมาตรา ๒, ๓, ๔ และ ๕ แห่งคณะกรรมการได้

มาตรา ๖ เมื่อได้มีการจัดการมีส่วนในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์โลกและของอื่น ๆ ที่ได้มีประกาศควบคุมแล้ว คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจอนุญาตให้เศษเงิน โดยขายปริมาณเศษเงินหรือไม่มีปริมาณเศษเงินให้เป็นระบอบปกติได้

มาตรา ๗ ให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ใดที่คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แต่งตั้งขึ้น มีอำนาจเข้าไปในสถานที่หรือบ้านเรือนของบุคคลใด ๆ (เพื่อตรวจหรือเครื่องดูบัญชีโลกและของอื่น ๆ ที่ได้มีประกาศควบคุมในเวลาทำงานตามปกติและมีอำนาจสั่งบุคคลใด มาให้ลดเลิกในสิ่งดังกล่าวเกี่ยวกับทรัพย์สินใด

มาตรา ๘ การซื้อ การขาย เครื่องใช้โลกและของอื่น ๆ ที่ได้มีประกาศควบคุมระบอบปกติเป็นการกระทำของกรรมการผู้ควบคุมโลกและของอื่น ๆ รวมทั้งที่ใจจดใจเป็นพวกคัมไจแล้ว และโดยเจ้าของหรือผู้ที่มิใช่เจ้าของทรัพย์สินนั้น หรือโดยบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งได้จดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดก็ได้ หรือกระให้มีการซื้อขาย ณ ที่ใดโดยบุคคลซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบอำนาจอนุญาตก็ได้

มาตรา ๙ ให้ถือว่าจำนวนเครื่องใช้โลกและของอื่น ๆ ที่ได้ไว้เกินกว่าปริมาณอันจำเป็นที่คณะกรรมการกำหนดแบบกรณีไว้เพื่อการค้า

มาตรา ๑๐ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งของคณะกรรมการหรือของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งควบคุมความในมาตรา ๔ หรือทำการซื้อหรือขายเครื่องใช้โลกและของอื่นที่ได้มีประกาศควบคุมเป็นการค้าโดยมิได้มีอำนาจและมีได้กระทำ ณ ที่ที่ควบคุม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘ มีความผิดสองระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๑ ผู้ใดได้รับอนุญาตให้ซื้อ เครื่องใช้โลกและของอื่น ๆ ที่ได้มีประกาศควบคุมได้ โดยแจ้งว่าจะนำไปใช้เพื่อการหนึ่ง หรือโดยรับรองว่าจะเปลี่ยนมือหรือไปของกำลังบุคคล ชื่อของปีมาแล้วนำไปใช้เพื่อการอื่นหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของคำสั่งที่ควบคุมความผิดสอง ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 12 ผู้ใดได้ครอบครองหรือครอบครองทรัพย์สินอันเป็นของวิญญูชนในราชอาณาจักร
 อื่นชาติเพื่อการครอบครองทรัพย์สินหรือกรรมสิทธิ์ ซึ่งของนั้นมาด้วยใบขนถ่ายสินค้า
 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 13 ผู้ใดได้ทำการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าหรือของอื่น ๆ ทั้งผู้ส่งผู้ขาย
 ผู้ไม่ได้รับผลประโยชน์ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือ
 ทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 14 ผู้ใดมีเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ที่ใดไม่มีประกาศควบคุมไว้
 เมื่อทำการนำเข้าโดยตนขายเป็นมีผู้ หรือชื่อในอุปโภคบริโภคและโดยไม่มีเหตุอันสมควร
 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 15 ผู้ใดได้นำของวิญญูชนในขณะของที่มีการมีส่วนหรือของที่ทางราชการมอบ
 ให้แก่ตนขาย

- (1) มีของนั้นแต่ไม่ขายให้แก่ผู้ใดรับจนกว่าจะกล่าวราคาหรือ
 - (2) ฝ่าฝืนการใด ๆ จนได้ของจากผู้ใดรับจนกว่าจะกล่าวราคาหรือ
 - (3) ช่วยเหลือผู้ใดที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้ซื้อ ให้อำนาจอื่นไป หรือ
- ในราชการใด ๆ ให้ของที่มีการมีส่วนหรือของที่ทางราชการมอบ
 ให้แก่ตนขายแก่ผู้รับอนุญาต ตกไปเป็นของที่ผู้รับอนุญาตนั้นส่วนหรือ
 นอกส่วนที่ทางราชการมอบให้
 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี
 หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 16 ผู้ใดมีเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ที่ใดไม่มีประกาศควบคุม
 บัญชีของวิญญูชนหรือเป็นของวิญญูชนแต่ไม่มีบัตรหรือใบขนถ่ายความระวางใด ๆ เพื่อ
 มิได้ถูกควบคุมหรือควบคุมโดยมาก มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท
 หรือจำคุกไม่เกินห้าปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 17 ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการหรือของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับ
 มอบหมายจากคณะกรรมการ ให้ดำเนินการควบคุมหรือสั่งความแก่แห่งตราอื่น อันมีความ
 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 18 ผู้ใดชักชวนหรือฝ่าฝืนคำสั่งของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือ
 ผู้ที่กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แต่งตั้งไว้ในการปฏิบัติตามมาตรา 7 มีความผิดต้อง
 ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๐ พนักงานหรือลูกจ้างที่ไปปฏิบัติราชการหรืองานเป็นการใน
หน้าที่อันเป็นการขายเหล้า หรือ ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดแก่ผู้จะ
กระทำกร หรือกระทำกรฝ่ายใดในทหะพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าความประการใด ๆ
มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

มาตรา ๒๑ เครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ที่ไม่มีประกาศควบคุม
ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดได้รับเสีย

มาตรา ๒๒ เครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ของราชการไม่อยู่
ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้.

มาตรา ๖ : ขอใช้กรรมวิธีการเข้าประจำที่ และขอใช้ตราสิทธิบัตร

ตราสิทธิบัตร ๖ : ราชประราชบัณฑิตยสถานขอใช้กรรมวิธี

ขึ้น ในสาระที่ ๖๖๗ พุทธศักราช ๒๔๘๗ ชื่อว่า พระราชบัณฑิตยสถานขอใช้กรรมวิธี
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖ มาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘ มีการแก้ไขโดยกรรมการ
มาตรา ๙ มีการแก้ไขโดยกรรมการ มาตรา ๑๐ มีการแก้ไขโดยกรรมการ มาตรา
๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา
๑๗ มาตรา ๑๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๙ มีการแก้ไขโดยกรรมการ มาตรา ๒๐
มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖ : พิจารณาที่ ๒ แล้ว ขอไปขอใช้กรรมวิธีในวาระที่ ๒

ผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรแก้ไขหรือตัดทิ้งเป็นกฎหมายใดข้อใด โปรดลงมือ
สมาชิกขมมือพร้อมหรือไม่นั้น

มาตรา ๖ : ผู้ที่ไม่เห็นด้วยไม่มี หรือเห็นด้วยน้อย เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ตัดทิ้งเป็นกฎหมายใด

ในวาระต่อไปเข้า เจ้าไต่ถามคดีของสมาชิกผู้รับมรดกของชาติ ให้เป็นที่ระเนเนน
วาระ คือขอใช้กรรมวิธีร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๔๘๕ และขอไปขอใช้กรรมวิธีร่างพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมาย
อาญา พุทธศักราช ๒๔๘๗

ไม่ไปใช้กรรมวิธี

มาตรา ๖ : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอันว่าร่างเข้าถือว่าที่ประชุม
อนุมัติ

ในวาระต่อไปขอใช้กรรมวิธีร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๒)

ที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ พุทธศักราช ๒๔๘๗ ของนายชวน หลีกภัย

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๘๕ พุทธศักราช ๒๔๘๗

หลักการ

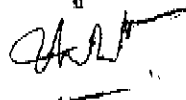
ในบทแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕

เหตุผล

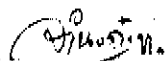
เนื่องจากความจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ของราชการที่จะต้อง
จะเปิดเสรีภาพให้แก่หนังสือพิมพ์ เพื่อให้เป็นปากเสียงประชาชนนอกความติดความ
ใจ ภายในขอบเขตของกฎหมายเท่าที่ควรจะมีอยู่ในภาวะคับขัน

ฉะนั้น ข้าราชการจึงเห็นว่า เท่าที่เป็นหนังสือพิมพ์ในพระราชบัญญัติการ
พิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๘๕ นั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมในภาวะคับขันแล้ว ควรจะยกเลิกพระราช
บัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ นั้นเสีย ส่วนเหตุผลอื่น ๆ ข้าราชการ
อธิบายในสภา ฯ

สำเนาต้นตอ

โนรี พ.

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๑)

พุทธศักราช ๒๔๘๕ พุทธศักราช ๒๔๘๗

.....
.....
.....

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๑)

พุทธศักราช ๒๔๘๕

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๔๘๕ พุทธศักราช ๒๔๘๗"

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ โหยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๔๘๕ และบรรดากฎหมายบังคับที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

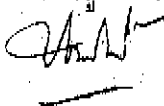
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

(ลงชื่อ) ชอน อ่ำพล ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) แกร์ สิงหนะคเชนทร์, บรรจง ศรีจวบ, จำลอง ดาวเรือง, อรุณ, แมตร์, ทองพูน, เอี่ยม, สงวน ฉนกร, ไส้กัน สุภวัระ, โสวัณ คุ้มทอง

สำเนาอันถูกต้อง

ในรี

นายชอน อ่าท (สมุหปรการ - พระนคร) : ข้าพเจ้าได้เสนอ

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖
พุทธศักราช ๒๔๘๗ หลักการพิมพ์ใหม่ยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช
๒๔๘๘ เหตุผล เนื่องด้วยรัฐบาลได้นำลงนโยบายเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๔๘๖ จากสภานิติ
บัญญัติว่า จะเปิดเสรีภาพให้แก่หนังสือพิมพ์ เพื่อให้เป็นปากเสียงประชาชนออกความคิด
ความเห็นได้ ภายในขอบเขตของกฎหมายเท่าที่ควร จะมีได้ในภาวะคับขัน

ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า เท่าที่มีหมอบอดคัมภีร์หนังสือพิมพ์ในพระราชบัญญัติ
การพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๘๗ นั้น ควรยกเลิกทุกวาระในภาวะคับขันนี้แล้ว ควรจะยกเลิก
พระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖ นั้นเสีย ส่วนเหตุผลอื่น ๆ
ข้าพเจ้าจะสรุปไว้ใน ๑๙๗๗ จะได้นำลงต่อไป

การที่พระรัฐบาลคณะเก่าได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์แก้ไขเพิ่มเติม
ที่ ๒ เข้ามานี้ ทำให้เราต้องจับตามองเห็นใจเป็นอันมาก เพราะว่าพระราชบัญญัติ
การพิมพ์ฉบับที่ ๒ นี้ได้จำกัดเสรีภาพเสรีภาพของพยานายกรัฐมนตรีคนก่อน โดยเหตุ
ที่ห้ามเผยแพร่ปรกแก่ผู้แทนราษฎรบางคนที่ท่านได้เปิดโอกาสให้เข้าพบ และได้ลง
คณะหนังสือพิมพ์ที่ท่านได้เปิดโอกาสให้ ผู้สื่อข่าวเห็นว่า ท่านมีเจตนาอันดี เป็นที่สุดที่อยากจะให้
เปิดโอกาสให้หนังสือพิมพ์ในประเทศไทยให้มากขึ้น ๆ ความที่ท่านมีประสงค์เช่นนี้ก็เพราะ
ท่านเห็นว่าการมีหนังสือพิมพ์มาก ๆ เช่นนั้นเป็นการช่วยให้ประชาชนเป็นอันมาก ที่จะได้
มีความกระตือรือร้นในการที่จะให้โอกาสวิชาหนังสือพิมพ์มากขึ้น และท่านเห็นว่า นอกจาก
ศึกษาวิชาหนังสือพิมพ์กันอย่างธรรมดาแล้ว ยังเป็นโอกาสที่ช่วยการศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างดี
โดยเหตุผลที่มีผู้สนใจศึกษาวิชาหนังสือพิมพ์มากขึ้น ผู้มีความรู้ ๆ วิชา ๆ ก็อยากจะทำ
หนังสือพิมพ์เพื่อรู้ความเป็นไปของประชาชนและประเทศชาติ และเท่าที่ข้าพเจ้าเห็นมาอันนี้
เห็นเป็นความจริงทั้งที่ท่านว่า ผู้ที่เข้าเรียนหนังสือรู้ ๆ วิชา ๆ ต่างคนต่างก็มีหนังสือ

เป็นการชักเสียดายโดยทรงที่เคียว คือว่าความมุ่งหมายอันสำคัญก็คือว่าไม่ยากให้
 หนังสือพิมพ์ทั้งหลายกล่าวความจริงเป็นส่วนมาก แล้วทางรัฐบาลที่ได้นั่งลงเมื่อวันที่ ๒๐
 ขึ้นบอกว่า การที่ออกพระราชบัญญัติเช่นนี้ก็เป็นเพราะใจดำใจถึงเหตุอันแล้ว หนังสือพิมพ์
 ทั่วโลกในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยมากเป็นฉบับเล็ก ๆ น้อย ๆ ต้องล้มลุกคลุกคลาน
 เพื่อจะให้หนังสือพิมพ์มีหลักฐานมั่นคง จึงออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ท่านกล่าวว่าหนังสือ
 พิมพ์ใดมีฐานะที่ระงอนกระฉอนก็จะ ออก เงินรับ ใจดี ให้เป็น เงินอุดหนุนสามหมื่นบาทครั้งออกกฎ
 ด้ขึ้นมาแล้ว ตรงกันข้ามแทนที่จะอุดหนุนหนังสือพิมพ์ฉบับละ จดจออกย่อย ถวายเงินให้เงิน
 ใจดีบ้างหนังสือพิมพ์ใหญ่ ๆ กล้าย ๆ ก็ไม่จ้างเขาให้ระงอน ^{จ้างเขาให้} ปรึกษากัน
 หนังสือพิมพ์ใหญ่ ๆ มีอยู่ถึง ๔ ฉบับ ๒ ฉบับยังเอาเงินให้ ^{จ้างเขาให้} เจ้ารอง ให้แก่บรรณาธิการ
 บางท่านก็ยังมีเงินเดือนใช้สอยอย่างร่มโพธิ์ และเมื่อเงินอย่างนั้นแล้ว เหมือนหนังสือพิมพ์
 ได้รับเงินเท่านั้นแล้ว ก็จำเป็น ^{จ้างเขาให้} ปรารถนาเองที่จะต้องรอมี กระแสผลออกเวลา

ความจริงหากแต่หนังสือพิมพ์ทุกฉบับมีความมุ่งหมาย จะทำประโยชน์ให้แก่ประเทศ
 ผู้ราชาธิและประชาชน และยอมรับเสียงของประชาชนเพื่อจะมาลงหนังสือพิมพ์ แต่เขาทำ
 ไม่ได้ ^{จ้างเขาให้} เหตุที่ทำได้ไม่ได้เพราะ ^{จ้างเขาให้} ท่านเจ้าของนั้นท่านเป็นนักสังคมผู้ที่ยังน้อย แต่
 โดยมากท่านคำนึงถึงพวกของท่านเป็นยิ่งใน คือพวกท่านเป็นตระกูลสูงกรายจะทำการค้า
 รายชุกเหลือชุก เป็นอะไรอย่างผิดกันประการ ท่านก็ไม่ยอมให้ พวกลูกน้องของท่าน ^{จ้างเขาให้}
 ภายความพอใจ เหตุฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า หนังสือพิมพ์ใหญ่ ๆ ^{จ้างเขาให้} ในประเทศไทยอะไรต่อประเทศ
 ราธิ แต่ก็นำมาอยู่เหมือนกันที่ท่านเจ้าของหนังสือพิมพ์ใหญ่ ๆ บางท่านก็มี หนักใจอยู่บ้าง
 ก็เวลานี้คนอื่นไม่ทำบ้างบ้างกราว แต่ถ้าหากว่าไม่กล่าวจริงให้ท่าน ท่านผู้เขียนทั้งหลาย
 ออกจนบรรณาธิการก็จะ ได้รับผลร้าย ^{จ้างเขาให้} แต่หนังสือพิมพ์ฉบับเล็ก ๆ น้อย ๆ เจนหนังสือ
 พิมพ์เล็ก เมืองเล็ก หนังสือพิมพ์เมืองเล็ก หนังสือพิมพ์อื่น ๆ ก็ดี แม้แต่จะเป็นหนังสือพิมพ์
 ที่อยู่ในฐานะกระจอกจอกย่อยแต่เขาเป็นผู้มีความสามารถเขาไม่มีการระลึกลินแก่ท่านทั้งหลาย

+ทาง
 แม่น้ำในการค้าหรือประจวบประจักษ์ไม่มี ก็เขาลงขอความโลภความพอใจ นอก
 จากเขาคงอะไรที่เป็นความผิดพลาดเกี่ยวกับรัชกาลนาน สมัยประมาณหรือทำให้เสียเสีย
 ยึดสรรพภาพ อย่างไรก็ตามก็เป็นหน้าที่ของผู้เสียนายซึ่งสมต้องร้องไปความถูกหมาย
 แม่น้ำนั้นก็ดี หากจะ...เป็นประโยชน์แก่ประชาชนคงได้กล่าวหาว่าไม่ได้ได้รับผลผลดีจากความ
 ดังใจที่จะทำประโยชน์ให้แก่ประเทศ พระราชบัญญัติการพาณิชย์ ๒ จึงต้อง
 กับขอหาว่า พวกที่ไม่มีความ ๒ หมื่นและเงินสัก ๑ หมื่น ออกหนังสือพิมพ์ไม่ได้อ่านพวก
 จะเสียเงิน ๑ หมื่นมาหา ก็คงได้ได้รับความเห็นชอบจากผู้ชำระราชการสูงสุด เช่นนี้
 ข้าพเจ้ามุ่งใจเหลือเกินว่าประชาชนโดยของประเพณีสืบเป็นอย่างไร ถ้าพูดถึงภาวะ
 สงครามแล้ว กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้เป็นประโยชน์อะไรแก่สงครามเลย เพราะว่ากฎหมาย
 การพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๐๘เป็นมีเงื่อนไขให้เจ้าพนักงานบังคับโทษถึงถึงชีวิตและจำคุกได้
 ตลอดทั้งในภาวะที่ขึ้นได้ข้างเรียบรอยทีเดียว ข้าพเจ้าเองเป็นผู้ประจักษ์ทั้งในและขอ
 ไว้ข้างเรียบรอยทีเดียว มันเป็นประโยชน์อย่างไร แต่ตั้งแต่ออกพระราชบัญญัติ
 การพิมพ์ฉบับที่ ๒ นี้แล้ว ทุกสิ่งอย่างง่าย ๆ หนังสือพิมพ์จะเล่มถูกไม้ ก็ไปยึดข้อ
 กับชาวต่างต่างเพื่อไม่ให้เงิน ๑ หมื่นบาท เงิน ๑ หมื่นบาทหาได้จากคนต่าง
 ต่าง แต่ถ้าหาอย่างนั้นเพื่อประโยชน์แก่ใคร ก็เพื่อประโยชน์แก่คนต่างต่างนั่นเอง ตาม
 ธรรมดาการออกหนังสือพิมพ์ เจ้าของโรงพิมพ์ก็ชอบมาก ไม่ได้มีความคิดเห็นในการออกหนังสือ
 พิมพ์ แต่หากผู้ที่มีความคิดเห็นในการออกหนังสือพิมพ์ส่วนมากไม่มีฐานะที่จะตั้ง
 โรงพิมพ์และออกหนังสือพิมพ์ของตนเองได้ เว้นไว้แต่เพียงเก็บเล็กผสมน้อยตามกำลัง
 ความคิด เหมือนอย่างหนังสือพิมพ์สารวิวิธซึ่งมีเงินเพียง ๑๖ บาทเท่านั้น เกิด
 สักขาในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง เราซึ่งกันชนกันกระทั่งกลายเป็นหนังสือพิมพ์
 ออกสัปดาห์ละมาก ๆ แต่เมื่อใดมันมีมาก เขาก็เลยตั้งโรงพิมพ์ตัวเอง และโรงพิมพ์
 นั้นก็ยังมีอยู่จนทุกวันนี้ แต่เมื่อพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับที่ ๒ ออกมาแล้ว ข้าพเจ้า
 ก็ได้รู้บ้านของพวกหนังสือพิมพ์ แต่...จึงวอนอย่างมากทีเดียว ก็เมื่อรัฐบาล...อยากจะให้ดีขึ้น

นางงามระดม กลืนใจคิดว่าเขาหญิง เป็นคนร้ายกับประเพณีอันดีไม่ให้อาณาจักร
 นกความเป็นจริง เป็นคนร้ายกับประเพณีอันดีอันน่าใจเป็นธรรม ทวดคนร้าย
 มีงศกร นางสีดาสีดะมัยเล็ก ๆ ซุกเอาเรื่องมากต่าง เขาจะนำสีดาสีดะมัย
 ไปส่งให้พวกมีนทมนธไมกล่าวล่า และถว้ที่มีงศกรสีดาสีดะมัยเอาใจไว้ในรูมา
 ก้องเพื่อกรอนอย่างหนึ่งอย่างใด ไม่นานก็จะเกิดกรรมและเกาะเจ้าหน้าทีผู้
 ทว่านาเช่นนั้น เพราะวาระไร การพิเพื่อกรอนเช่นนี้แล้วจะกรพาคชคณ
 มนต์มีงศกรสีดาสีดะมัยโดยอาศัยกฎหมายอันดีและอาชญากรรม ๑๑๑ ทำไม่ได้ โดยเหตุ
 นี้ก็ เช่นนางสีดาสีดะมัยพาไปอย่างผิด คือลึกลับอยู่ว่าประจวบกับพวก
 ไฉนจะจับนางสีดาสีดะมัยที่จะเปิดหรือจะปิดอยู่ที่กรมปลายปากกา อันปลายปากกาไม่
 คี ก็ไม่แน่ว่าจะอยู่ข้างนอก ได้เสมอไป แต่เขาไม่กลัวว่าจะเข้าไปเสมอ หรือออก
 มาได้เช่นอย่างข้าพเจ้าเป็นตัวอย่าง เมื่อคราวเป็นกษัตริย์เอง ข้าพเจ้าประจำจังหวัด
 สมุทรปราการกล่าวหาว่าข้าพเจ้าเป็นประมาท แกล้งตามหญิงไม่ทันประมาทเลย หากแต่
 คือเอาว่ารวม ๆ สิ้นแล้วเป็นคดีประมาท ในที่สุดก็จึงศาลยุติธรรม ภายใต้นาง
 สะดุดหน้าประจวบอะไรสักอย่างหนึ่ง จึงเข้าไปอยู่ในกรม ท่านจึงก็คิดให้ข้าพเจ้า
 ถูกจำคุก ๑ เดือน ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเสียใจ ที่คิดว่าจึงคิดเป็นศาลธรรมของข้าพเจ้า
 นอกจำคุก ๑ เดือนแล้วได้หาเศรษฐีไว้เงินเป็นเรือนแสนให้มาประกัน โดยให้เรือกล
 ไฟเอามาประกัน

ประมาณค่า ๆ : ๑๑ ในจำนวนที่คนชอบอ่าน

นายชอน ช่าง (สมุทรปราการ - ทรนกร) : มีขอจะกรับ โดยจะรวมกับ
 แล้ว ก็จะเห็นจะรับหลักการนี้โดยไม้ออกร

มีที่ทำงานบอกว่าท่านผู้ใด ๆ งานนี้ประกันไม่ได้ เพราะว่าเป็นคดีงานที่เกี่ยวของ
 ข้าพเจ้าบอก ว่าถ้าไม่เลือกจะมาเป็นเรือให้ช่างไปก็ได้ ในที่สุดศาลไม่ฟังเสียง

ท่าอะไร ก็อุปหนึ่งว่ารัฐบาลในชุดนั้นเล่นอย่างไรอยู่... เนื่องจากเหตุนี้ข้าพเจ้า
จึงเห็นว่า การที่ออกพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับที่ ๒ พุทธศักราช ๒๕๑๕ ไม่เหมาะสม
เสียแล้ว ก็เมื่อไม่เหมาะสมแล้ว ข้าพเจ้าจึงเสนอให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการ
พิมพ์ฉบับที่ ๒ เสีย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ท่านที่สละลายขอให้หนังสือพิมพ์แสดง
ความคิดเห็นในกฎหมาย ขอให้ไปกรรมาธิการด้วย.

นายไป-ระ สมาหาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ร่างพระราช-
บัญญัติฉบับนี้นั้น พูดถึงหลักการและนโยบายของรัฐบาลนั้น ไม่มีสิ่งใดที่ขัดข้อง แต่ว่า
เกี่ยวกับในภาวะ เช่นนี้ รัฐบาลก่อนที่ขอความร่วมมือจากสภา ฯ นี้ได้พิจารณาด้วยกันด้วย
คือหมายความว่า เรื่องนี้รัฐบาลจะยอมให้สภา ฯ พิจารณาว่าจะเอาหรือไม่เอา
แต่ทางส่วนรัฐบาลนั้นไม่มีสิ่งใดที่ขัดข้อง แต่ความหนักใจของรัฐบาลในขณะนั้นอยู่ ๒ ประการ
* ข้อเขียน
ประการแรกก็คือว่า ในพระราชบัญญัตินี้เองข้อความ ๒ ประการ คือ ๑ ข้อของเรื่อง
จำนวนเงินปลง ๒ ข้อของจำนวนหนังสือพิมพ์แต่ละภาษานั้นจะให้ออกมีฉบับกี่ฉบับ นี้
เป็นประการหนึ่ง ถ้าหากว่ายกเลิกแล้ว ความ ๒ ข้อนี้จะคงถูกยกเลิกไปด้วย ทั้งนี้
อีกประการหนึ่ง ปัดหาเรื่องกระคาด เป็นเรื่องของเหตุผล ไม่ใช่เรื่องของหลักการ
มันนี้ท่านทั้งหลายก็เห็นอยู่แล้วว่าปัดหาเรื่องกระคาด เป็นปัญหาที่ยังยากอยู่ ถึงแม้หนังสือ
พิมพ์ ๑๕๐/๗ เมื่อเร็ว ๆ นี้ก็มีขลุกกันไม่ข้าง ทั้งนี้ถ้าสมมุติว่าเราปล่อยให้เต็มที่ ปัดหา
เรื่องกระคาดจะหามาได้อย่างไรนั้นก็หวังอาสาฯ ฯ นี้คงจะช่วยกันคิด ที่รัฐบาลได้เขียน
มันนี้ ไม่ใช่เพื่อเป็นการนิมนต์ว่าขอของร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่จะแสดงให้เห็นว่า ถ้าได้ถอด
ไปเป็นจำนวนมากมายแล้ว ปัดหาเรื่องการ เติสมัยใดก็ตามกระคาดจะ เป็น ไม่เคยสะดวก
หรือไม่สะดวกก็หวังว่าทางบ้านหนังสือพิมพ์คงจะเห็นใจ เพราะฉะนั้นรวมใจ ความสั้น ๆ
ว่าในเรื่องนี้ซึ่งรัฐบาล ไม่มีอะไร จะขัดข้อง เพราะอยาก จะปล่อยให้เต็มที่เหมือนกัน แต่
ด้วยเหตุผลที่ว่าควร จะปล่อยให้ในขณะนี้หรือยังก็ขอให้สภา ฯ นี้ได้พิจารณา และการปล่อย

จะปล่อยกันอย่างไร นอกนั้น ก็หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากสภา ฯ นี้ ร่วมกับ
รัฐบาลซึ่งรัฐบาลเองก็หวังจะได้รับข้อเท็จจริงที่มาจากผู้แทนราษฎรทุก ๆ ท่าน เพราะ
ฉะนั้นหวังว่าคงจะพิจารณาหาหนทางได้ทันที.

๒๕.๒๕ น.

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร) : ข้าพเจ้ามีความเห็นในสารที่จะสนับสนุน
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ๗ แต่ว่าในขณะที่ยังขาดเองก็สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้โดยผู้กล่าวโดยปริยายหรือโดยทางตรงก็ได้ แต่ในข้อเท็จจริงเพื่อให้สภา ฯ นี้
พิจารณาว่าสมควรจะยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ข้าพเจ้ามีความเห็น
ว่าสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ๒ ประการ คือส่วนที่ ๑ ได้กล่าวมาแล้ว
เมื่อที่นี้ คือหลักการเกี่ยวกับเงินทุน และประการที่ ๒ เกี่ยวกับการกำหนดจำนวน
ทรัพย์สินในแต่ละอาณา ความจริงในเรื่องเงินทุนนั้น ข้าพเจ้าได้ฟังคำกล่าวของรัฐมนตรี
องครักษ์การ ในฐานะที่ ข้าพเจ้าไม่ได้อยู่ใกล้กับหนังสือพิมพ์ ตราสารพระราชบัญญัติฉบับนี้
แต่ในใจว่าเงินมีอยู่ ๓ ประเภท ประเภทเงินทุน และประเภทเงินฝาก และข้าพเจ้า
เป็นกรรมการบริหารพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิฯ ๒๕๒๒ นั้น และได้เข้าใจใน
พระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิฯ ๒ นี้ ก็เข้าใจว่าเงินคงมีมากมายที่เป็นทุนสำรองใน
รัฐบาลในสัดส่วนที่ คงอยู่เองที่นั่นเอง แต่เมื่อได้ฟังข้อเท็จจริงของนายพรานการ
ว่าการที่รัฐบาลเอาเงินว่างประเภทนี้ไปยึดไว้โดยที่เคียว ข้าพเจ้าจึงมีความเห็นว่า
ควรที่เราจะยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับนี้เสีย เพราะเหตุว่าในการถือเงินทุนก็ตาม หรือ
จะวางเงินทุนช่วยประการใด ๆ ที่ความได้เป็นหลักที่ควรอยู่ในเรื่องการควบคุมทรัพย์สิน
แก่ประการใด เพราะเหตุว่าปัญหาเรื่องทุนสำรองนั้นได้จ้าง อาจจะมาค้นหาประเภท
อาจมาจากทางอื่นซึ่งไม่พึงประสงค์ด้วยก็ได้ และโดยมากก็จะเป็นเช่นที่กล่าว เมื่อ
เป็นเช่นนี้แล้วข้าพเจ้าเห็นว่าประเภทที่จะยึดไว้ในทุนสำรองฉบับนี้ ๒-๓ หรือ เงินอุดหนุน
สำหรับโครงการนั้น เป็นอันดีอะไร ไม่ได้อะไร

ความจริงข้าพเจ้าเห็นว่า พระราชบัญญัติการพิมพ์ของปี ๒๔๓๔ ที่แก้ไขอยู่
เป็นอีก ๑ มติของมติของสภานิติบัญญัติ เห็นว่า ในจำเป็นจะต้องมีพระราชบัญญัติฉบับที่
๑ เกี่ยวกับ การวางเงินพิมพ์ในประเภทใด และนอกจากนั้นข้าพเจ้ามีความเห็น
ต่อไปว่า รัฐสภาไม่ชอบที่จะควบคุมการพิมพ์ของสภานิติบัญญัติ แต่ก็มีทางจะควบคุมการพิมพ์ของสภานิติ
บัญญัติ นอกจากพระราชบัญญัติฉบับที่แก้ไขเกี่ยวกับการควบคุมการพิมพ์ในส่วนการออก
จึงเป็นการควบคุมที่ ๑ นั่นคือ และเห็นจะกล่าวได้ว่า แม้จะได้ออกหนังสือพิมพ์ เมื่อ
ไม่มีการควบคุมแล้วก็ออกไม่ได้ เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วก็ยังมีข้อขัดข้องอยู่ก็ข้อหนึ่งที่ว่า
รัฐมนตรีได้ขึ้น ลง เมื่อขึ้นก็ขึ้นว่า การพิมพ์ของรัฐบาลจำนวนแห่งหนังสือพิมพ์แต่ละภาษา
โดยมีพระราชบัญญัติว่า ข้าพเจ้าคิดว่าทางสภาฯ เราควรจะได้ออกกฎหมายว่า การกำหนด
หนังสือพิมพ์แต่ละภาษาที่ ทางรัฐบาลนั้นจะทำได้หรือไม่ เท่าที่ได้พิจารณาพระราชบัญญัติ
การพิมพ์ ปี ๒๔๓๔ นั้นโดยวิธีปฏิบัติรัฐบาลมีวิธีทางที่จะกำหนดจำนวนแห่งหนังสือพิมพ์
แต่ละภาษาได้โดยอาศัยวิธีปฏิบัติ ไม่ต้องอาศัยพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะเรื่องมี
ขึ้นว่ารัฐบาลมีหลายทางทั้งโดยทางเงินแล้ว โดยการควบคุมกระดาษ และพระราช
บัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๓๔ และนอกจากนั้น ถ้าหากว่า สภานิติบัญญัติ
เห็นชอบที่จะแก้ไขหนังสือพิมพ์ได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้แหละ เห็นอยู่แต่เดี๋ยวกว่า ถ้าหากเรา
จะแก้ไขกฎหมายแห่งสภานิติบัญญัติรัฐบาลแสดงนโยบายไว้แล้วก็มีอยู่เพราะ เห็นเดี๋ยวกว่า
การกำหนดจำนวนแห่งหนังสือพิมพ์แต่ละภาษา รัฐบาลจะควบคุมวิธีการ ได้หรือไม่ แต่ข้าพเจ้า
เข้าใจว่าพระราชบัญญัติการพิมพ์ ปี ๒๔๓๔ เป็นช่องทางในรัฐบาลดำเนินการควบคุมวิธี
ปฏิบัติอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นไม่เห็นว่าสภาฯ นี้จะรักษาในเรื่องนี้หลักการที่ว่า
พระราชบัญญัติในประเภทใด ควรจะต้องเสริมเสียด้วยหรือไม่.

คือประการหนึ่ง ของประเทศไทย ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีสิ่งหนึ่งที่หลาย แห่งมีสิทธิ์
ที่เป็นหนังสือพิมพ์ได้ ๆ นั้นดูเหมือนจะมากมาย เพราะไม่เข้าใจ ว่าหนังสือพิมพ์คืออะไร
เมื่อประเทศไทยมีประเทศชาติและประชาชนคนไทย บางทีเราเคยได้ยินแต่ที่ไม่รู้ว่าเรื่อง
อะไรก็เอาไปลงหนังสือพิมพ์ สืบแล้วซึ่งหนังสือพิมพ์ก็เคยบอกกล่าวใส่ลงไปแล้ว บางที
ข้าพเจ้าเองเมื่อครั้งเป็นเสมียนการก็ได้เคยถูกผู้บังคับบัญชาว่าไม่บอกเขาหรือ ก็คือว่า
เขาจึงเอาไปลงหนังสือพิมพ์ ซึ่งบางทีเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าเอาไปลงเมื่อเขานำข้าพเจ้า
ไม่รับรู้เลยในเรื่องเขานั้นว่าจริงหรือไม่จริง แล้วก็เอาไปลงหนังสือพิมพ์กัน ข้าพเจ้าก็
เคยกลายเป็นผู้ถูกกระหิวโดยหนังสือพิมพ์ มีหนังสือพิมพ์ของเราที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่า
ยังไม่เข้าใจ จนบางครั้งอะไรก็ควรหรือไม่ควร เป็นเพียงเรื่องส่วนตัวหรือว่า ถ้าเป็น
เรื่องของประเทศไทยที่เป็นประโยชน์หรือไม่ควรลง บางทีก็เอาไปลงเสียอย่างนี้ ข้าพเจ้า
ไม่ชอบจะพูดมาก เพราะฉะนั้นหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ถ้าหากว่าเราจะออกไปมาหาเขาไร ๆ
ก็ออกได้ และก็คิดว่าสำหรับผู้ที่ต้องการเขียนหนังสือพิมพ์ได้ เป็นหนังสือพิมพ์เล็ก ๆ น้อย ๆ
ซึ่งขายดีที่ดูอย่างกับหมาเห่า เพราะมีราคาแพงของคนที่เขียนหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ค่าเช่าไร
ได้ก็สู้เงินออกนอกกระเป๋าไรก็ยิ่งดี เมื่อครั้งรัฐบาลก่อนนั้นข้าพเจ้าได้เคยคุยกับเจ้าที่หนังสือ
พิมพ์ นานี่ ที่พูดกับข้าพเจ้าไม่ได้มีความมุ่งหมายเป็นส่วนตัวหรืออะไรทั้งหมด แต่เป็น
ความเห็นส่วนตัวที่เห็นแก่ประเทศไทย เพราะฉะนั้นในการที่จะบอกสิทธิประโยชน์ของหนังสือพิมพ์
สำหรับข้าพเจ้าแล้วเห็นว่า ถ้าทางรัฐบาลจะเห็นว่าดี ก็สมควรที่จะไม่กระทบกระเทือน
ก่อนในภายหลัง ๆ ของรัฐบาลซึ่งมีอำนาจในภายหลังหนังสือพิมพ์แล้วข้าพเจ้าก็เห็นชอบ
เหมือนกัน แต่ที่ข้าพเจ้าพูดนี้ก็เป็นเรื่องประเทศไทยอันเป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทยที่มีหนังสือ
พิมพ์บ้างละฉบับที่ไม่รู้ว่ามีชื่อของอะไร ก็เป็นหนังสือพิมพ์ที่พูดสำหรับประเทศไทยแล้ว
ข้าพเจ้าก็เห็นว่าไม่ควรจะบอกสิทธิประโยชน์ของหนังสือพิมพ์

15.16 น.

นายจำลอง ดาวเรือง (มหาสารคาม) : ข้าพเจ้าขอสนับสนุนกระทรวงมหาดไทย

พระราชบัญญัติการพิมพ์ ฉบับที่ ๕ จากเหตุผลที่ผ่านตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติฉบับนี้
กับข้าพเจ้าฉัน ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านท่านไม่ทรง ประทับ ท่านว่าเรื่องหนังสือพิมพ์ แต่ที่
กฎหมายฉบับนี้ ก็พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ ฉบับที่ ๕ แลตราจะ
พิจารณาในหลักการพระราชบัญญัติการพิมพ์ที่วางมุ่งหมายอย่างไร เรื่องหนังสือพิมพ์จะ
พิจารณาอย่างไร ไม่ใช่เรื่องของสภาที่จะผ่านสภาหรือสภาว่า เรื่องของสภา จะวินิจฉัยว่า
คือหรือไม่ ท่านจะยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับนี้จะโดยลงอย่างไรบ้าง หรือถ้าลงไว้จะเป็น
อย่างไร และเลิกไปจะเสียอย่างไร การพิจารณาพระราชบัญญัติในสภานิติบัญญัติ
ข้าพเจ้าอยากจะทราบเห็นว่า คือเอาเหตุผลส่วนไหนหรือเหตุใด ๆ น้อย ๆ มาถือเป็น
บรรทัดสำหรับคำตัดสินข้าพเจ้าก็ไม่ชอบ แต่ หลักที่ว่า ถ้าเราพูดถึงความบริสุทธิ์ ความ
บริสุทธิ์หมายความว่า ๕๐ แล้วเราจะเห็นได้ว่าการอภิปรายในสภา ขี้เราไม่ได้อยู่ในความ
ถูกต้องหรือความมุ่งเอาความหมายมาอภิปรายในสภา ๆ การให้ความเห็นจะเป็นการ
กล่าวคำหรือสนับสนุนในสภา ขี้ก็ตามจะเป็นการแสดง ให้สภาวินิจฉัย ให้สภาวินิจฉัย
ไม่ใช่เรื่องคำตัดสิน เช่นเขียนกันนี้ แล้วว่าในเรื่องกฎหมายฉบับนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าที่ออกไป
ยึดหลัก ยึดอย่างเด็ดขาดก็แล้ว กำหนดเงินทุน กำหนดค่าไม่ พิจารณาที่ฐานะของฉบับว่า
ยกเลิกนั้น เห็นด้วย แล้วท่านจะมาถามกฎหมายฉบับนี้ว่าค่าท่านเพราะ เหตุว่าหนังสือพิมพ์เล่ม
นี้ค่าท่าน ไม่เป็นเหตุผลที่จะยกเลิกหรือไม่ ยกเลิกกฎหมาย แล้วว่า ส่วนแนวการ
หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์เมืองไทยของเราไม่มีแนวการ ที่ถูกต้องรวมทั้งท่านและข้าพเจ้า
เชื่อว่าแนวการหนังสือพิมพ์ในเมืองไทยโดยทั่วไปถึงกับเห็นว่า การหนังสือพิมพ์ก็ไปไหนอะไร
รูป สิ้นตัวหมดคนแล้วควรที่ควรส่งเสริม เกี่ยวกับการประเทศ เกี่ยวกับคนฟ้าอากาศ
เกี่ยวกับการศึกษาของพลเมือง จะเห็นการออกถึงของทำให้เหมาะ สมกับความเป็นอยู่ของ
แต่ละประเทศและของแต่ละท้องถิ่นในเมืองไทย ที่สำหรับประเทศไทย การออกหนังสือ
พิมพ์ในจำนวนมาก หลายชนิด ความมุ่งหมายอย่างที่ท่านว่าหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ไม่มีในสยาม

นับว่าท่านเจ้ากรมเจ้าอาวาส หรือในนามของพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ในนาม
ท่านเจ้ากรมเจ้าอาวาส หรือพระภิกษุสงฆ์ หรือพระคฤหัสถ์ เมื่อท่านเจ้ากรมเจ้าอาวาสหรือพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์
เมื่อคุณออกแล้วของพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ในนามของพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์
พระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ หรือพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ไม่เป็นคน แต่การเขียน
หนังสือที่เขียนมาทางที่จะสมมติ ตีร่างขออย่างไร การเขียนของพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ไม่
เขียนเพื่อกล่าว พระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์เขียนเพื่อกล่าวท่านเจ้ากรมเจ้าอาวาสหรือพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์
นักจำนวนมากในนาม เจ้าของ บรรดาข้าราชการที่มีหน้าที่รับใช้พระคฤหัสถ์
และพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ ๒๕๐๔ ที่มีหน้าที่รับใช้พระคฤหัสถ์
บรรดาข้าราชการที่มีหน้าที่รับใช้พระคฤหัสถ์แล้ว เพราะฉะนั้น เรื่องหนังสือที่เขียนมาทางที่จะสมมติ
เรื่องอื่นเหมือนกัน อย่างที่เกี่ยวกับพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ การขอเลือก และ
การเลือกทั้งที่มีหลักฐานเหมือนกันหรือเกี่ยวกับคุณสมบัตินั้นเลือกทั้ง เรามีวางหลัก
ข้อควรปฏิบัติเหมือนกัน และปัญหาที่เราได้เขียนขึ้นก็คือว่ากฎหมายพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์
หรือพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ ไม่รู้ปัญหาว่า หากว่าท่านเจ้ากรมเจ้าอาวาสหรือพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์
และท่านเจ้ากรมเจ้าอาวาสหรือพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ ถ้าเลือกเขียนแล้วจะเป็นคนใดหรือพระ
ท่านเจ้าอาวาสหรือพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์

15.๒1 น.

นายเสนาบดี นายศรี (ร่วมชื่อ) : ข้าพเจ้าเองเคยเห็นว่าหนังสือ
หนังสือเคยเป็นบรรดาข้าราชการมาแต่ครั้งหนึ่ง ที่ท่านเจ้ากรมเจ้าอาวาสหรือพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์
หนังสือหรือเขียนมาทางที่จะสมมติ ตีร่างขออย่างไร อาจจะมีพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์
พระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ ที่คุณสมบัตินั้นการปฏิบัติว่า การขอเลือกของพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์
บ้านเมืองในขณะนี้ และพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์พระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์หรือพระคฤหัสถ์
ได้พิจารณาแล้วว่า โดยเหตุผลของกฎหมายนั้น ท่านคงจะขอเลือกพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์
พระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์ เพื่อจะให้หนังสือที่เขียนมาทางที่จะสมมติ ตีร่างขออย่างไร ท่านเจ้ากรมเจ้าอาวาสหรือพระภิกษุสงฆ์หรือพระคฤหัสถ์

หนังสือพิมพ์ของทางราชการก็ อธิบายว่ากระทรวงมหาดไทยเห็นเป็นอันหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้า
 ก็มีใจความเห็นตรงกันข้ามว่า ความประสงค์ของทางจะไม่สำเร็จเป็นอันขาด เพราะว่า
 กระทรวงมหาดไทยเห็นว่าการขึ้นภาษีแล้ว ที่ข้าพเจ้าขออย่างนั้นก็เพราะว่าต้องการเงิน
 เพื่อใช้ในราชการที่จำเป็นทั้งในราชการและในราชการที่นอกเหนือไปจากกระทรวงมหาดไทย
 ในเรื่องที่จะเอาหนังสือพิมพ์มาขึ้นภาษีโดยที่โดยที่โดยที่โดยที่โดยที่โดยที่โดยที่โดยที่โดยที่
 เห็นว่าไม่สำเร็จสักอย่างหนึ่ง ข้าพเจ้าเคยทราบกันทั่วกันที่หนังสือพิมพ์ที่เห็นว่า
 อนาคตจะถึงหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งโดยที่ทางที่หนังสือพิมพ์ของรัฐบาลทุกอย่าง ออกมาอย่างนั้นว่า
 อย่างที่ อาริณคำก็แจ้งหรือต้องอัน การหาหนังสือพิมพ์ไปขึ้นของจำน และในเวลานั้นเมือง
 เป็นปกติหากก็ออกไปเป็นจำนวนมาก หนังสือพิมพ์ของคนที่เพราะเรื่องราชการ และถ้าให้จำ
 ของไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นการที่หนังสือพิมพ์ขึ้นในเพราะเห็นเป็นอันหนึ่ง
 และข้าพเจ้าเห็นว่าไปไม่ได้ ถึงแม้ว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สำเร็จในเรื่องไรสักอย่างหนึ่ง

ส่วนการคงไว้ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในสภาของราษฎรในทางการเมือง

ในสภาของราษฎรของบ้านเมืองนี้ ข้าพเจ้าคิดว่า ถ้าอยู่ในฐานะของรัฐบาลทุก
 ก็คงพิจารณาว่าควร จะยอมให้หนังสือพิมพ์ขึ้นในในเวลาที่สมควรหรือไม่ ถ้าหากสามารถทำได้
 แล้วก็เป็นอันว่า ข้าพเจ้าคิดว่ารัฐบาลของสภาที่ ขึ้นขึ้นก็เห็นว และถ้าไม่สำเร็จหรือไม่เป็น
 ผลประโยชน์แก่ประเทศชาติแล้ว ความคิดเห็นแล้วรัฐบาลจะไม่ยอม

อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่า อนาคตในกระทรวงมหาดไทยที่ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย
 ขึ้นขึ้นนั้นเป็นอันหนึ่งออกไป เพราะข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือพิมพ์ที่ ขึ้นขึ้นในกระทรวงมหาดไทย
 และหนังสือพิมพ์ที่ขึ้นใน กระทรวงมหาดไทยที่ขึ้นขึ้นแล้ว ความคิดเห็นแล้วรัฐบาลได้เป็น
 อย่างที่ขึ้นแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องให้หนังสือพิมพ์ขึ้นในในเวลาที่สมควรแล้ว ในเวลานั้น
 รัฐบาลมีการขาย การจำหน่ายก็จะขึ้นเป็นการขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้น
 ฝ่ายรัฐบาลและทางฝ่ายหนังสือพิมพ์ก็ไม่ขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้นขึ้น
 ขาดเพราะเหตุนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่า จะเห็นได้ว่า ข้าพเจ้าเห็นว่า

ขณะที่ ผู้ประท้วงได้ประท้วงโดยสันติวิธีที่เมืองลียง และเมืองอื่นในแคว้นนี้มาก ต่อมาแล้ว
ข้าพเจ้าจึงขอไม่เขียนประวัติของข้าพเจ้าไว้

15. 25 น.

นายเป็ม บูเชงโคตี (บุตรของพระยา) : ข้าพเจ้าเห็นว่าการประท้วงครั้งนี้
และเป็นที่ทราบว่าจะมีผลดีการเอาไว้พิจารณาด้วยก็ เพราะว่าเป็นที่ถูกต้องที่มา รัฐบาลมี
มีความประสงค์ที่จะรับหลักการอันนี้ว่า มากกว่าเป็นแนวเรื่องความหมายเดิมเท่านั้น
เพราะฉะนั้นผู้ประท้วงที่เมืองลียงก็เกิดขึ้นที่เมืองอื่นที่เอา จี. ส. ในการประท้วง
ซึ่งมีผลสืบมาอีก ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการรวมการว่างงานของเมืองลียงที่ว่าง ๆ ที่ถูกปิดไปแล้ว
ในเวลาที่ไม่ได้มีการประชุม มีอยู่เป็นอันมาก นอกจากนั้นพวกที่ว่างงานเมืองลียงก็เกิด
ข้าพเจ้ามีความรักใคร่ใจมากเหลือเกิน พวกเหล่านี้ข้าพเจ้ารับรองโดยนิตินัยเหมือนกัน เพราะ
ข้าพเจ้าไม่ขอเขียนเป็นนักเขียนเหมือนกัน igit ไม่เห็นแก่อะไร เห็นแก่ประโยชน์ที่จะได้
มีชื่อเสียง และก็ได้ความดีความงามของตนก็เพื่อประโยชน์ที่จะได้รู้สักว่าเป็นอย่างไร ๆ
ไม่รู้สึกว่ายังมี พวกเมืองลียงทุกคน ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเอาเป็นการค้าอะไร ไม่เห็นประท้วง/ใด
อะไรอะไรเลย ถ้าในทำนองลียงลียงก็อาจจะต้องล้มละลาย แต่พวกนี้เขาเห็นกันไปตามความจริง
ก็คือ ความดีอันอื่นเกิดจากจิตใจ จนมากที่สุด ไม่ใช่ว่าอันอื่นใด ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเกิด
ประท้วงในแคว้นนี้มาก

อีกอย่างหนึ่ง พวกเมืองลียงก็มีเด็ก ๆ ที่ออกไปในเวลาเย็นที่มากกว่าคนรอบ
เวลาไม่เขียนละ 25 ตารางที่ แล้วถ้าหากที่ 25 ตาราง มีเงินสัก 1 บาทก็หมดแล้ว
เงินเดือน 20 บาทไม่พอ แต่เมืองลียงลียงก็มีเด็ก ๆ ที่ออกไปอย่างสูงคนสมุทรปราการ
ว่า ใครจะเขียนอะไรใน รัฐบาลก็รู้สึกเหมือนกัน ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเมืองลียงก็เล็ก ๆ ที่ขึ้น
ก็ว่าการเมืองลียงมากเหลือเกิน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ามีความดีความงามไปทั่ว ๆ นาน ๆ
ในเรื่องนี้ว่า ควรที่จะยกเลิกการประท้วงที่เมืองลียงเสียดีกว่า เป็นประท้วงในประท้วงเทศ
ชาติ และนอกจากนั้นยังมีของเห็นว่าเรื่องเงินเดือนลียงในเวลาที่จะเอาเงินหลาย ๆ คนมาทำ

ไม่ไหวเหมือนกัน แต่ถ้าถึงนั้นนายทนายข้าพเจ้ารับรองว่า หนังสือพิมพ์ในเมืองไทย
 เหนือจะไม่ใช่เป็นของคนไทย คงเป็นของคนอื่น ถ้าเราเห็นเกิดอะไรขึ้นแล้ว ข้าพเจ้า
 เห็นว่าจะ เป็นขี้น้ำแรง มากกว่า ไม่รับมีคอมมิวนิสต์ ขอให้คิดให้ดี ในที่นี้ หลักซึ่งนายทนาย
 เราขอว่า เห็นว่า เราจะทำหรือไม่ทำก็ตามเรื่อง ข้าพเจ้าไม่กลัวใครจะตำ และก็ไม่ใช่เรื่อง
 ของข้าพเจ้า หนังสือพิมพ์ก็เคยตำข้าพเจ้า เพราะข้าพเจ้าไม่เชื่อเรื่อง **ผี** **ผี** **ผี**
 วิชาเมื่อกล่าวถึงจะทำไม มีความรู้สึกดีขึ้น อย่างความภาคภูมิใจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ไม่ถูกกล่าวแล้วก็ไม่ชอบทำงาน คนทำงานก็จะมีคนตำ คนไม่ทำงานไม่ถูกตำเพราะไม่ได้
 ทำอะไร เพราะฉะนั้นเราควรรับหลักการเพื่อให้เป็นประชาธิปไตย ส่วนเรื่องพระศาสนา
 เรามองเฉยกันไปได้ เราทวนดูอยู่ ไม่แปลกอะไร

15.39 น.

นายทองดี ๒ ทาสอินทร์ (มหาสารคาม) : เหนือจะเป็นคนถูกทนายข้าพเจ้าขอ
 ไปทั้งหมด และขอพูดอีกสักหน่อย ก็คือว่า ในการที่ข้าพเจ้าได้พูดมานั้น ในบางท่านเห็น
 ว่าข้าพเจ้าพูดเพราะเหตุส่วนตัวว่าข้าพเจ้าถูกตำ แต่ความจริงไม่ใช่เช่นนั้น ข้าพเจ้าไม่
 ได้หมายความว่าข้าพเจ้าถูกตำ แต่ข้าพเจ้ามองทั่วไป—แต่ที่ท่านทั้งหลายมองทั่วไป
 เหมือนกัน ^{น่าจะ} **ที่ที่พูดว่าไม่มีความผิด** ในสิ่งนั้น ก็คือจะให้เป็นตัวอย่างว่า วิธีการของ
 หนังสือพิมพ์เราหรือของใครของเราส่วนมากเป็นเช่นนั้น ถ้าหากว่าข้าพเจ้าจะพูดมาก
 ไปก็ไม่ดีเหมือนกัน เพราะว่ามันหนังสือพิมพ์ก็อยู่ด้วยกับหลายคน ประเด็นว่าจะทำ
 ข้าพเจ้าพูดเพราะเหตุเหมือนหนังสือพิมพ์ ที่พูดเรื่องนี้เป็นความถูกต้องก็เหลือ
 เป็น ข้าพเจ้าเห็นความยากที่เดียว ถึงอย่างไร ๆ ถ้าตามอำนาจจะบอกเลิกพระราช
 บัญชีระเบียบที่ไทยและเทศแล้ว ถึงอย่างไรก็มันไม่ไหว ข้าพเจ้าเคยทบทวนหนังสือพิมพ์
 เคยเป็นนักหนังสือพิมพ์มานานแล้วเมื่อก่อนมีหนังสือพิมพ์ และเคยได้พูดว่าหนังสือพิมพ์ของเราตัว
 นี้ที่อยู่ในเวลานี้ก็พอแล้ว ถ้าจะมีออกอีกก็คงเป็นไปไม่ได้ เพราะว่ากระดาษก็ไม่ค่อยมีอยู่แล้ว
 และอีกอย่างหนึ่งพวกหนังสือพิมพ์ไทยมากที่ทำงานเวลานี้ก็ไม่ว่า ว่าจะว่างที่ตามคุณทนาย

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(ฉบับที่...) พุทธศักราช ๒๕๒๗

.....
.....
.....
.....

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า เห็นควรแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ให้เหมาะสมแก่กาลสมัย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พุทธศักราช ๒๕๒๗"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๔๕๑ บุคคลใดจกทะเบียนสมรสแล้วจะจดทะเบียนอีกไม่ได้
เว้นแต่

ข้อ ๑ พิสูจน์ได้ว่า การสมรสครั้งก่อนได้หมดไปแล้วเพราะตาย หย่า
หรือศาลเพิกถอน

ข้อ ๒ ชายที่สมรสเดิมให้ความยินยอมเป็นหนังสือต่อหน่วยงานทะเบียนสมรส
จดทะเบียนสมรสกับหญิงอีกได้ แต่หญิงที่จดทะเบียนสมรสครั้งหลังนี้ มีสิทธิเพียงฐานะใน
ครอบครัวตามประมวลกฎหมายนี้ แต่ไม่มีสิทธิในสินบริจาคน์ และไม่มีสิทธิที่จะได้รับมรดก
ในฐานะภริยา เว้นแต่จะได้โดยพิทักษ์กรรม"

(ลงชื่อ) ย. สวัสดิชาติ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) พึ่ง ศรีจันทร์, บุญทอง, ชอย, สุวิชัย, เจียม หงส์ประภาส ผู้รับรอง

" ไสร์ถัน สุภษิระ, ส. วัฒนรัตน์, ร.ท. อุก นิตย์สุทธิ "

" เป็น เรื่องเอกสาร, พ. ถังคานนท์ "

สำเนาอันถูกต้อง

[Signature]

จำนวน ๗

36.34 11.

นายโท อวิชาต (นครสวรรค์) : เป็นที่นกลีการและเหตุผลประกอบร่าง
พระราชบัญญัติให้เป็นสิ่งประจวบเหมาะของและหาข้อ มูลที่ควร จ्ञ ๒4๒7

นกลีการ เพื่อ หายที่โทษเป็นสมรสแล้วจากเป็นสมรสอีกได้ แม้คนที่
อีกฝ่ายหนึ่งเป็นยังมีโทษว่าขาดจากกัน

- เหตุผล 1. เพื่อรักษาฐานะของสามีที่ดำรงเป็นอยู่ เมื่อ สตรี พ้นและ จะเข้ามาข้างหน้า
- 2. เพื่อ ความ เป็นสมรสแก่บุตรที่เป็นคนมารดาที่ไม่ได้จะ ๒๒ เป็นสมรส
- ๓. เพื่อ ไม่ให้บิดามารดา เป็นคนแก่ถึงแก่กรรม

ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนให้สมาชิกทราบ สืบเนื่องจากเหตุผลที่กล่าวไว้เพียงย่อ ๆ นั้น
เล็กน้อย เพราะว่าก่อนที่จะกล่าวถึงในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนให้สมาชิกทราบว่า ความ
มุ่งหมาย เดิมทีข้าพเจ้าได้ค้นดูความหมายงานการประจวบเหมาะ ในเมื่อได้พิจารณาจาก
เรื่องที่ได้พิจารณาอยู่เพียง ๔ ประการ คือ เพื่อความเสมอภาคระหว่างหญิงกับชาย เพื่อ
ฐานะอันคงที่ เพราะฉะนั้น เพื่อเอาอย่างประเทศอื่นที่ถือว่า เป็นชายและ ต้องการที่จะให้
ทั้งฝ่ายชาย ในสภานิติบัญญัติ เป็นได้โดยมาก ทั้ง ๆ ที่ได้เหตุผลโดยสรุปของคณะกรรมการ
การที่ได้ เสนอนกลีการ จากเดิมอยู่ ในร่างกานที่ เสนออยู่ เมื่อครั้งนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็ยังเห็นใจ
ที่จะ เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ว่าความร่างที่ เสนอมานี้ดูแล้วก็ได้โดยเหตุผลย่อ ๆ ดังกล่าวแล้ว
และ จะกล่าวต่อไป ในคราวหน้าดังนี้

เพราะในข้อเรื่องความเสมอภาคนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าข้อเท็จจริงปรากฏแก่ประจ
กานและสมาชิกของสภาโดยทั่ว ๆ ไปแล้วก็เป็นที่ยอมรับได้เพราะ เห็นว่า ความเป็นเสมอภาค
กันนั้น เป็นเรื่องไรที่ผิด ในข้อเท็จจริงเช่นเดียวกัน ความมั่นคง ในสมรสก็เหมือนกัน มี
ความหวังอย่างใดในเมื่อเราพิจารณาจากเหตุผลของและหาข้อ มูลที่ควร จ्ञ นี้แล้ว

ส่วนอีกข้อหนึ่ง ถ้าจะถือว่าเราจะ เป็นชายประเทศเหมือนอย่างประเทศอารบ
ซึ่งหลายในการที่จะให้กลีการ จากเป็นสมรสแล้วได้คนเดียวกันก็เช่นเดียวกัน ข้าพเจ้าได้

พิจารณาโดยระบอบแล้ว เหตุผลที่ ๔ ประการนี้ไม่ได้แสดงให้เห็นเด่นชัด แต่เหตุผล
 ในข้อนี้ไม่หนักแน่นเท่าที่เสนอว่ากระบวนวิธีนี้เข้ามา ย่อมจำต้องมีเหตุผลสำคัญที่
 รัฐบาลปัจจุบันของประเทศเราอยู่ประการหนึ่ง เป็นเหตุผลที่จะเกิดขึ้นมาจาก
 อุตสาหกรรมแล้ว เป็นเหตุผลที่จะเกิดแก่ประเทศไทยโดยทางนี้ถึงความเข้มแข็งใน
 เศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งจะมีต่อไป แต่ที่น่ากว่าเหตุผลข้อนี้เข้าว่าเองไม่สามารถที่
 จะสามารถให้เวลานี้ทราบได้โดยละเอียดว่า ถ้าไม่เกิด ความกระตือรือร้นที่จะหา
 เงินแล้วจะปรากฏขึ้นโดยข้อเท็จจริงอย่างไรบ้าง เมื่อกล่าวว่าเป็นแล้วหวังว่ามาอีกทั้ง
 หลายประการ เห็นความจำเป็นว่า ได้มีความมุ่งหมายที่จะกล่าวไปถึง เวลาที่จะส่งของ
 ไปยังต่างประเทศ รัฐบาลซึ่งมีหน้าที่จะจัดการนี้ถือว่า ถ้าเปลี่ยนแปลง หรือจะ เป็นแบบ
 เป็นที่ใจจะหา หรือการบรรเทาของเราเสียไปหรือไม่ ความ ความรู้ของของจากเราทางข้อ
 เจริญรุ่งเรืองขึ้น แม้ที่พูดความหมายจะกำหนดให้ชัดเจน เป็นได้ ให้คนเห็นความ
 ไม่สามารถที่จะเกิดกับเราที่สามารถจะ มีความคุ้มครองแก่คนหรือความสามารถที่จะ
 ผลิตของขึ้นได้เพียงคนเดียว จำเป็นเพราะเราไม่มีของในมือที่จะขายกับคนอื่น
 เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ประการใน พ.ศ. ๒๔๐๐ ก็ยังคงมีอยู่ที่จะเข้าไปแทนที่
 ก็โดยเหตุผลที่ว่าในครั้งนั้นเรามีเงินถึงมากกว่าสามถึง ๓๐๐,๐๐๐ คน แต่เมื่อถึงปัจจุบัน
 นี้ จากเจ้าคิดว่าจำนวนเงินที่มากกว่าขายมีมากกว่าที่สารวจไว้เดิม เมื่อผู้ซึ่งมีมากกว่า
 ขายที่สารวจไว้เห็นแล้ว และเมื่อถึงคราวลดกรรมเงิน ขายที่เป็นเหตุว่าของเงินที่
 หมดไปเสีย คราวก่อนไปเพื่อธุรกิจเราก็มีขายไปอีกเป็นจำนวนหลายหลาย ทั้งขายใน
 ประเทศก็ยังมีขึ้นขึ้นอีก โดยเหตุผลที่จำนวนเงินที่ขายไปนั้นมากกว่าขายทุก
 ในอย่างนี้
 ปัญหาในทางสังคมก็เกิดขึ้นว่าเงินเหล่านั้นจะเป็นที่ขายที่ถูกของโดยของ
 ความจำเป็นที่ใดได้
 เมื่อไม่สามารถเป็นที่ขายที่ถูกของโดยกฎหมายของเรามีอยู่แล้ววิธีว่าเป็นของ
 เป็นที่ขายอัน
 จอจวาม การเป็นที่ขายอันของขายนั้น เมื่อเกิดถูกของออกมาจากจว
 งบจวกรแล้ว

ก็ไม่สามารถเป็นลูกได้—เมื่อเราไม่ยอมรับ ข้อเท็จจริงคือเป็นอยู่ เพราะมีกฎหมาย
กว้าง ๆ เราไม่ยอมรับลูกของเราเป็นลูก เราไม่ยอมรับเมียของเราเป็นเมียจะเป็น
การศึกษาระบบยิ่งกว่าที่เราจะมี หนึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นนางบำเรอหรืออย่างไร ขอให้
ท่านสมาชิกที่ต่างหลายนไปปรึกษากันดู ข้าพเจ้ายิ่งมองก็เห็น ไปยึดที่ว่าเราทำให้ หนึ่ง
เป็นเมียสามีแล้วมีกฎหมายกว้าง ๆ มาขวางหน้าอยู่นั้น กฎหมายของเราจะทำให้เรา
ขาดมนุษยธรรมลงไปอีก เพื่อรักษามนุษยธรรมข้าพเจ้าเห็นว่า ควรจะแก้ไขโดยวิธีร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมา เมื่อเราไม่มีมนุษยธรรมจะเป็นอารยะธรรมไม่ได้ เพราะ
มนุษยธรรมนั้นย่อมสำคัญกว่าอารยะธรรม โดยเหตุผลที่กล่าวมาที่ ทรงว่าสภานี้คงจะรับ
หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาด้วยดี

16.43 น.

นายจิกร ศรีธรรมมาธิบดี ๗ สงขลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :

ปัญหาเรื่องเดียวกันนี้ ได้เคยได้เกิดขึ้นมาในสภานี้ครั้งหนึ่งเมื่อปี 2476 เป็นเวลา 11 ปี
แล้ว ระยะเวลาที่ล่วงไปนี้สมาชิกสภาได้ลัดเปิดยื่นกันมาหลายครั้ง ที่ยังคงเหลืออยู่นั้น
แต่เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกส่วนมาก ผู้ที่ไม่ได้อยู่ในนครประชุมครั้งนั้น ข้าพเจ้าขอถือโอกาส
ชี้แจงถึงเรื่องเดิมสักเล็กน้อย เพื่อให้ท่านจะได้พิจารณาโดยรอบคอบ การได้เกิดขึ้นในครั้งนั้น
ได้เป็นไปโดยเสรี สมาชิกมีโอกาสนำอภิปรายกันอย่างเต็มที่ และไม่ตองตั้งว่า ในกาลครั้ง
นั้นเรายังไม่ได้เอกราชในทางศาลเต็มภาคภูมิ โดยมีสัตยาทางไมตรีกับต่างประเทศผูกมัด
อยู่ เมื่อทำประมวลกฎหมายแล้ว จำต้องส่งไปให้นานาประเทศพิจารณา โดยให้
โอกาสเขาพิพากษาได้ การได้เอกราชในทางศาลนั้น เราได้มาได้ก็เพราะประมวลกฎหมาย
ทั้งหลายรวมทั้งประมวลบรรพ สนับสนุนให้เขาทราบด้วย เพราะฉะนั้นการร่างกฎหมายจึง
คงทำด้วยความระมัดระวัง โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายในนานาประเทศด้วย ข้าพเจ้า
ได้รับหน้าที่เป็นประธานกรรมการร่างประมวลกฎหมายนี้มาแต่เริ่มแรก โดยรัฐบาลใน
ขณะนั้นได้แต่งตั้งตลอดถึงเมื่อได้เสนอร่างเข้ามาสู่สภาได้รับหลักการแล้ว สภาได้ลงมติ

ตั้งไว้ว่าท่านจะเป็นประธานกรรมาธิการอีกคนหนึ่ง เห็นดีว่านี่คือการร้องนำจากเจ้าโลม
 โลกาทีก่อนการ รวบรวมมนุษยชาติโลกาภิวัตน์เห็นกับกฎหมายเก่าใหม่ และตั้งวงโคจรมาภิปราย
 ครั้งหนึ่งเมื่อ ๖๖ ปีมาแล้ว ข้าพเจ้าไม่คิดเลยว่าจะออกมาได้จนได้โลกาภิวัตน์มาภิปรายนัก
 ท่านนี้หรือมี อย่างไรก็ข้าพเจ้ายินดีโลกาภิวัตน์มาภิปรายนี้ นอกจากที่คนหนึ่ง เรื่องมี
 กรรมาธิการเพียงอย่างพิศมัยว่าเมในกรณี () ก็มีวิชาหลายคนเรียก
 ว่าไม่ในกรณี () เป็นอันขาดใหม่ เป็นเรื่องในประเทศหลังหลายเอาไว้
 ได้ เพราะเคยมีกับประเทศทางทิศที่ประเทศและกฎหมายให้ชายให้กรรมาธิการเพียง ส่วน
 ทางทิศออกก็มีประเทศบุรี ยี่สิบ จีน และไทยเป็นต้นอย่างมีประเทศและกฎหมายให้ชายให้
 กรรมาธิการหลายคน ในประเทศไทยได้เริ่มพิจารณาว่าควร จะพิจารณาเปลี่ยนแปลงประเทศ
 เคมีให้รับไว้ ภายหลังการสงครามยุโรปครั้งที่ ๑ เริ่มในรัชกาลที่ ๑ แต่มีความเห็น
 แยกต่างกันใน ค.ศ. ๑๙๑๕ รัชกาลที่ ๑ เมื่อได้ตั้งสภากรรมการขึ้นแล้วก็ได้เขียนกฎหมายที่เข้ามา
 พิจารณาให้พิจารณาเรื่อง ในร่างนั้นได้ตกลงกันให้แก้ไขโดยอกร่างพระราชบัญญัติเป็นพระราช
 บัญชีแก้ไขลักษณะการเขียนเป็นการ เปลี่ยนแปลงไปบ้างกับบุคคลที่จริงเมื่อเปลี่ยนแปลง การของ
 แล้ว จึงตราให้ต้องรับร่างของกรมกฎหมายอย่างขนานนี้ เพื่อให้ได้โครงการทางศาล
 ตามบทที่ ๑ ประการของคณะกรรมการ ในคราวร่างประมวลมรดก ๑ ซึ่งต้องรับให้หาที่ขึ้น
 อย่างจริงจัง ในยุคนี้มีอยู่ที่จะมีประเทศและกฎหมายเก่า หรือจะเปลี่ยนใหม่อย่างการมรดก
 ประเทศซึ่งหลายชิ้น กรรมาธิการ ได้รับแต่งตั้งไปจากสภาผู้แทนราษฎรใน ค.ศ. ๑๙๑๕ จึงได้ทำ
 เป็นที่เห็นดีขึ้นมา ซึ่งขอทราบมติของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรใน ค.ศ. ๑๙๑๕ ในหลักการ ขอให้
 ภายใต้นับจากพระ เป็นไปได้หลายคนอย่างกฎหมายเก่าหรือจะ แก้ไขไว้จากพระ เป็นไปได้หลายคน
 ความเป็นประธานรวบรวมมนุษยชาติโลกาภิวัตน์ เมื่อได้หาที่ได้นำเข้าผู้ดูแลแล้ว ได้ตกลงกันเป็น
 หนึ่งมีลักษณะอย่างขนานนี้ เหล่าลอร์ดจากระชากรทั่วไป มีทุกที่เขียนสรุป ในบทความของใน
 หนึ่งมีลักษณะอย่างขนานนี้ ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ตามความเห็นที่ และหาเห็นประชาชนต่าง

ฉบับที่ ๑๐๑ ของเขตบริหารพิเศษ ๑๙๙๐ และอื่น ๆ

ประการนี้ ได้โดยคำขอของคณะกรรมาธิการ ในเวลา ๑ ปีแล้ว

เป็นกรณีกลุ่มเก่าที่มีปริมาณมากจนเหลืออยู่บ้าง—เป็นกลางว่าจะได้มีว่าจะ ครอบคลุมไปทุกที่
จึงเห็นว่าควรศึกษาบ้างไร, แล้วจึงจะเห็นว่ามากถ้าจะว่าไปก็ควรที่จะศึกษาเกี่ยวกับ

ความดี เพราะการมีวิชาหลายคนจะมีได้แก่ผู้ที่มีเงินและมีฐานะดี เพราะเป็นการสิ้นเปลือง
มากกว่าที่ปกติ เมื่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงของไปประกอบด้วยการศึกษา

เวลาสั้น การมีวิชาหลายคนย่อมไม่คงตัวกาลสมัยนิยม ช่วงเวลาที่ด้วยแล้วจึงไม่เป็น
การสมควร เพราะเหตุว่า มันจะมีเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกาลสมัยนิยมของสังคม ก็มีความละเอียด

มีความละเอียดในการศึกษาจะมีทวีขึ้น หรือการมีวิชาหลายคนย่อมไม่คงตัวฐานะของเศรษฐกิจ
สังคมและสภาพสังคมของฐานะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ต้องเตรียมเก็บคืนและความยุติธรรมแก่กันจึง เพราะว่าจะต้องมีเงินก้อนเดียว จะให้ช่วย
มีวิชาได้หลายคนกระไรอยู่ ทั้ง มีต้องมานั่งเป็นศิษย์ของคณะกรรมาธิการ เหตุที่จะแยก

ว่าวที่มีของน้อยลง/ฉบับที่ ๑๑/๑๙๙๐ เป็นข้อมเป็นอีกฉบับใหม่ที่จะให้ดูความ และคำอธิบาย
บางฉบับในกรณีของทรัพย์สินที่มีอยู่ เป็นการประนีประนอมที่จะให้ดูความถึงบุตรก็ไม่คงต้อง

มองถึงว่าคนนั้นเป็นบุตรหรือว่าคนนั้นเป็นบุตรหรือว่าคนนั้นเป็นบุตรหรือว่าคนนั้นเป็นบุตร
บุตรจากมารดาที่มีในบุตรแล้ว

ในเรื่องบุตรที่เกิดจากมารดาที่ไม่ได้จดทะเบียนนั้นจะมีชื่อให้ว่าบุตรอะไรโดย เพราะ

มีชื่อให้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๕๓๕ ว่าให้ชื่อ มาตรา ๑๕๓๖ ซึ่งมีว่า
"เด็กที่เกิดก่อนสมรสจะเป็นบุตรของมารดา" คือเป็นบุตรมารดาได้สมรสกันหรือบิดาได้

จดทะเบียนว่าเป็นบุตรหรือว่าบิดาหรือมารดาว่าเป็นบุตร" มาตรา ๑๕๓๗ ย่อมเกิดโอกาส
ให้ว่าบุตรที่เกิดก่อนสมรสของแต่คนเป็นผู้ท้องคนเดียว และแม้ว่าบุตรที่เกิดจากมารดาเป็นบิดา

ก็เกิดเป็นบุตร หรือถ้าเด็กบรรพบุรุษแล้วเด็กจะต้องแจ้งชื่อให้ทราบใน ๑ ปีนับแต่วัน

เห็นใจ ชำนาญว่าตึงนั้นจะตึงแค่ทางเดียวไม่ได้ ธรรมชาติของหนังบ่มหนังทึง ในข้อนี้ คืออย่างที่ว่าเสียทองเท่าไร ๆ ก็ไม่เหมือนเสียผิว ข้าพเจ้าอยากจะถามผู้เสนอเหลือเกิน ว่า จะมีหนังโคมบ้าง มีสักกี่คนที่จะไม่ให้ความยินยอมเช่นนั้น ถึงแม้ว่ากฎหมายจะออกไปจะมีหนังที่ จดลิขสิทธิ์คน ว่ากันความธรรมดาแล้วโดยมากหนังคงไม่ให้ความยินยอม จะถูกหรือ ไม่ถูกก็ไม่ทราบ ท่านที่ผูกหนังที่อยู่ ในที่นี้บางที่จะรู้ เมื่อเราเมื่อกี้เป็นอันว่าจดทะเบียนไม่ได้ ผลที่จะ ได้ก็มีแต่น้อยราย ไม่คุ้มค่ากับที่จะต้องแก้ประมวลกฎหมายอย่างขนานใหญ่

นอกจากนั้นอยากจะชี้ว่า สมมติว่าถ้าเกิดหนังที่เป็นภริยาเต็มใจ จด เอาดะ ให้ความยินยอมจดทะเบียนได้ละ จะคนหนึ่ง สองคน สามคนก็ได้ แต่ขอถึงคนที่สี่ก็บอก ว่า ตีขึ้นเห็นจะไม่ยอม เพราะว่ามันมากไปเสียแล้ว เราต้องคิดถึงเศรษฐีสงครามที่ได้ 3 คน ทำไมจะมี 10 คนไม่ได้ แต่ก่อนนี้เรามีกันได้ 30 คนก็ใช่ นี่ไม่ใช่ว่าข้าพเจ้าจะสนับสนุน แด่ที่มีได้ก็ไม่ได้ โทษ คือมันเป็นเกมของเขา ที่มีตายเดียวมีสมมติว่าถ้าให้จดทะเบียนได้ 3 คนคือ ภริยาเต็มใจให้จดทะเบียนได้ 3 คนแล้ว ถ้าหากว่าชายยังมีภริยาอีก 4 - 5 คน ละก็ไม่เห็นมีอะไรห้ามหรือคุ้มกันไม่ ที่มีภริยาลับอีก ถ้ามี 8 คนจดทะเบียนได้ 3 คนอีก 5 คนที่ เหลืออยู่นั้นก็คงเป็นภริยาลับ และถ้าเมียไม่ยอมยิ่งไม่ได้ โทษ อย่างที่ท่านว่าเป็นธรรมชาติ ของหนังไม่มีอะไรจะแก้ได้ ของธรรมดาโลก ไม่มีใครแก้ได้

ความเหตุผลของผู้เสนอข้อ ๒ เพื่อเป็น^{กรรม}ที่คุ้มครองให้เกิดแก่มารดาที่ไม่ได้ จดทะเบียนสมรส ข้อนี้ข้าพเจ้าแก้แล้วว่า บังคับให้ชายที่ทำมีภริยาจดทะเบียนรับรอง ได้ เพราะฉะนั้นดีเป็นอันตกลง

ที่มีตามเหตุผลของผู้เสนอข้อ ๓ ที่ว่า เพื่อตัดปัญหาเป็นอันแก่สังคม ข้อนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นเช่นนั้น เพราะว่าตั้งแต่ได้ประกาศประมวลกฎหมายแพ่งบรรพ ๘ ออกใช้แล้วที่^๑ ๑ ปีเศษ จนถึงเวลานี้ไม่ปรากฏว่ามีภริยา นอกหลวงอย่างใด การที่จะให้ กลับยกย้ายให้ภริยาลายคนนั้นนั้นอาจจะ เป็นอันแก่สังคมก็ได้ เพราะ เป็นดารา กลับไปกลับมา

นักบุญบรูโนแห่ง คัสเซิลซึ่งบรรยายถึงชีวิตของ โอลิวิเยอว่า ท่านนักบุญบรูโนได้ เหนือ
 ประเทศทั้งหลายในโลกจึงไม่คิดนัก ทรงกินข้าว ประเทศในสมัย สุทธิ ชัยรุ่ง ริน
 ตลอดจนถึงประเทศไทยเดิมก็ถูกหมายให้ขาย ~~๒๒๗~~ ๒๒๗ ๒๒๗ ๒๒๗ ๒๒๗ ๒๒๗ ๒๒๗ ๒๒๗ ๒๒๗ ๒๒๗
 ตลอดถูกหมายให้ขายมีวิชาใดคนเห็นความอย่างอารยะประเทศทั้งหลาย ในข้อที่ว่า
 เราจะกลับไปให้ประเทศเดิมจะมีเสียอารยะหรือไม่เสีย ข้าพเจ้าอยากจะถามว่า ใคร
 เห็นคนว่า ประเทศเราหรือ หรือจะเขียนว่ากันแล้วไม่เสียอารยะ เราไม่เชื่อว่า
 เราเองได้ ประเทศอื่นหรือคนอื่นต่างหากเป็นคนว่า เราจะจริงใจ จนได้เป็นเป็นหลายคนให้
 มีตาเริ่มใจแล้วเราจะไปบอกว่าเรามีอารยะเห็น ใคร เราจะฟัง อารยะหรือไม่อารยะ
 ก็ตามใจ แล้วท่านไม่เห็นเราที่ไม่ใช้อารยะ เราเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงน้อย เรา
 จะไม่คิดว่ามันเป็นประเทศที่นอก ขึ้นทำอย่างนี้ ประเทศอื่นออกก็เป็นเหมือนกัน กลัวเพียง
 เราอาจจะว่าท่านทำอย่างนี้ได้ก็ตามใจ ท่านมี ใครจะเชื่อว่าจะเป็นอารยะหรือไม่อารยะ
 ใคร จะเป็นผู้ขาด ก็ขอ ใคร ของคุณเองจะความเสียหายจะเป็นอย่างไร

ขอประทานโอกาส ในร่างของอุทิศตนของใจว่า สิ่งที่จะเป็นครั้ง
 ครังนี้ไม่มีสิทธิ์ นิสัยของคนและไม่มีสิทธิ์ที่จะรับมรดก ข้อนี้แหละสำคัญมาก ขอ ให้ฟัง
 ทั้งหลายจงทราบไว้เถิดว่า แม้ว่าจะนักบุญบรูโนแล้วทั้งนี้ทั้งนี้ไม่มีฐานะ ทำกับถูกหมาย
 เสีย ถูกหมายโบราณของเราเสียก็ยังมีอยู่จริง เพราะว่า ในข้อนี้ถูกหมายเดิมของเรา ใน
 ลักษณะตัวเป็น แม้จะกริยานั้นจะคำกอบเพียงใด ก็คือมีสิทธิ์ นิสัยของคน คือมีสิทธิ์ที่จะได้
 สันติสุข และมีสิทธิ์ได้รับมรดกอื่นเป็นเงาตามตัวของเขา เมื่อเราบอกว่าเราเป็นเมีย
 เขาก็ต้องมีสิทธิ์อย่างนี้ นี้เราบอกว่าเป็นเมีย แต่ไม่มีสิทธิ์อย่างเมียเลย เมื่อว่าอย่างนี้
 เป็นสิทธิ์จึงขึ้นของตัวเขาคิด คิดลงว่าฐานะของภริยาที่ว่างตัวของอุทิศตนออกจะ
 คำกอบกว่าภริยานั้นแล้วก่อนอีกสักใจ จะกล่าวอีกนับสิ่งนี้คือว่า สักแต่ได้คือมีสิทธิ์ว่า
 เป็นภริยา แต่ไม่มีสิทธิ์อย่างภริยาสักอย่างเดียว เมื่อไม่ มีสิทธิ์ ฐานะของภริยาที่ว่างที่ว่าง

แล้วก็จะมาพอจะเป็นที่รัก/ผู้ชมนักทำไม ถ้าขึ้นแก่ความร่างของดู เสนอแล้ว ประเทศไทย
 เราที่ข้าพเจ้าก็เสียใจที่ว่า เราจะเป็นประเทศเดียวในโลกที่จะมี หนี้บริวารได้โดยคน
 นอกต่างกับประเทศทั้งหลายอื่นทั้ง ๆ ที่เรามีประมวลกฎหมายเหมือนกับประมวลกฎหมาย
 ของประเทศอื่น ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าจึงมีความเสียใจทั้ง ๆ ที่เรามี จตุสดมภ์อยู่ เพราะ
 ว่าข้าพเจ้าเองก็ชุกชากเหลือเกิน การใช้บริวารนั้นเราไม่สมควรจะเอา หนี้ แล้วที่
 เสียใจไทยเหตุผลที่กล่าวมานี้เราต้องศึกษาถึงทางไหนและทางเสียของทุนมูลนิธิเพื่อมาใส่
 บุคคลบ้างไม่ว่าสหาค แต่สหาคนั้นเป็นสหาคอันยิ่งใหญ่ว่า เราได้เรียนกันมาทั้ง
 สหาคที่ ๑ จนถึงสหาคที่ ๑ ข้า ๑ หรือกล่าวอีก สหาคนี้ถ้าจะพูดว่ามีทั้งส่วนดีและ
 ส่วนเสียด้วยกัน ข้าพเจ้าไม่ใคร่ปฏิเสธ ส่วนเสียอย่างที่ว่า ความเราใช้บริวารล้นมือไปจน
 ทะเล้นไปได้มากกว่าวิชาเงินเราอันชอบ แต่อย่างไรก็ดีเมื่อถึงถึงทางไหนและทางเสีย
 แล้ว เราจะเป็นประเทศเดียวในโลกที่ออกมีประมวลกฎหมายอย่างนี้จึงเป็นอันสำคัญ
 และทั้งประเทศทั้งหลายเขาตามใจ นี้เราจะยึดกับประเทศอื่นเขาถึงโลก ข้าพเจ้าจึงขอ
 ตรวจสอบว่าอย่าเลย ถึงสมที่จะเห็น จตุสดมภ์ก็เสียใจ คดีเสียใจ จตุจะรับหลักการนี้ไม่ได้.

16.09 น.

นายเลียง ไชยกาล (อุบลราชธานี) : ที่ข้าพเจ้ามาอภิปรายนี้ก็เพื่ออาศัย
เหตุผล โคลนนี้ในเชิงเหตุผล ส่วนตัวข้าพเจ้าบริสุทธิ์ ถัดกันข้าพเจ้าขอเรียนให้
ทราบว่า ความคิดในเรื่องนี้ที่ค่อนข้างดีมา จริงอยู่เป็นปัญหาที่มานานมาแล้วและได้
เถียงกัน ไม่หยุดหย่อน แต่อย่าลืมว่าสมัยนั้นผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาปัญหานี้โดยมากก็เป็น
ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้มีอายุมาก มาในสมัยประชาธิปไตยเกิดอายุ 20 - 30 ก็สามารถ
จะมาพิจารณาวินิจฉัยปัญหาใหญ่ ๆ นี้ได้ เพราะฉะนั้นก่อนอื่นขอได้โปรดนึกว่าประเทศ
เราได้เคยพิจารณาวินิจฉัยปัญหานี้มานานแล้ว นึกประชาธิปไตยได้ผล เป็นเอกฉันท์เรื่องมา
ถ้าคิดได้เช่นนี้ข้อใจ หนักใจไม่มีความยาก เป็นของข้าพเจ้าขอเรียนถึงเรื่องเอกราชทาง
ศาล ท่านผู้คัดค้านเมื่ออื่นนั้นก็หาได้ยืนยันไม่ว่าในเวลาที่ประมวลกฎหมายของเราจะเป็นที่
รับรองของนานาชาติได้นั้นอาศัยปัญหานี้เป็นปัจจัย หรือโดยหานี้เป็นเพียงข้อปลีกย่อย
ซึ่งโดยนัยและท่าทีที่แสดงไว้ รวมทั้งท่านนายกที่มีได้คัดค้าน ย่อมเป็นธรรมเนียมที่ทำให้
เห็นได้ว่าปัญหาเอกราชทางศาลหาเกี่ยวไม่เลย เพราะฉะนั้นท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ทั้งหลายโปรดอย่าฟังที่ได้เอาข้อนี้มาเป็นข้อวิตก ข้อที่ท่านกล่าวว่าประเทศไทยจะเป็น
ประเทศเดียวในโลกถ้าหากว่าประเทศไทยให้มีการจดทะเบียนนอกรรยาได้ 2 คน หรือ
หลายคน กระผมคิดว่าคำนี้เป็นทั้งมงคล และเป็นทั้งในทางไม่มงคล คือเสียอีกที่ประเทศ
ไทยเป็นประเทศเดียวในโลกที่สามารถเลี้ยงนอกรรยาได้หลายคน เพราะว่าคำว่า "อารยะ
นั้นแปลว่าอะไร อย่าลืมว่าปัญหาการรรยาหลายคนหรือคนเดียวจะเป็นเครื่องหมายของ
อารยะ เพราะว่าชาติทุกชาติย่อมมีสิ่งแตกต่างกัน สิ่งนั้นคือเครื่องหมายของชาติ อย่าง
กินหมาก นุ่งผืน อย่างนี้ข้าพเจ้าแปลว่าวัฒนธรรม แล้วข้าพเจ้าก็ถือว่าเป็นเครื่องหมาย
ของชาติ และเป็นส่วนหนึ่งที่จะอวดกัน การที่คนไทยสามารถเลี้ยงนอกรรยาได้หลายคน
นั้นย่อมเป็นเครื่องหมายที่แสดงว่าเราสามารถกว่าประเทศทุก ๆ ประเทศแล้วทำไมเรา

จึงไม่รับเอา

อนึ่งท่านกล่าวหาว่าหมัดหาให้คดีไม่ไป ท่านกล่าวว่าประเทศไทยเป็นประเทศ
 เกี่ยวที่มีภรรยาหลายคน แต่เดิมนี่เราหายจากภาวะอย่างนั้นแล้วหรือ ทุกวันนี้
 ท่านกล่าวได้หรือว่าคนไทยไม่มีเมียหลายคน เป็นคนว่าเมียนั้นได้จดทะเบียนคนเดียว
 เพราะฉะนั้นเรา^{พูด}ผู้ซึ่งขอเท็จจริงข้อนี้ไม่พบ กฎหมายเป็นเพียงเขียนว่า ให้จดทะเบียน
 เมียนได้เพียงคนเดียวเท่านั้น แต่ความจริงว่ามีเมียหลายคน เรายังไม่ได้พ้นจากภาวะ
 นั้น ถ้าหากว่าจะถูกมองก็ไม่ได้ออกมองเพราะว่ากฏหมายหรือไม่แก่ ศักว่าแก่หรือ
 ไม่แก่ คำว่าคนไทยมีเมียหลายคนก็อยู่ในสภาพเดิมเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นข้อนี้
 ก็เหมือนกับไม่กล่าว พูดถึงฐานะภรรยา ท่านกล่าวว่าฐานะภรรยาอันยกกลับจะค่าคดขย
 ลงเสียอีกในเมื่อเป็นภรรยาคนนอกมาจากทะเบียน ข้อนี้ข้าพเจ้าขอโทษที่จะต้องนำเอาคำ
 ของผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวเมื่อ 10 ปีมาแล้วว่า 7 คนเราเปรียบเหมือนขึ้นภูเขา คนหนึ่ง
 ขึ้นไปบนยอดเขามองดูเบื้องล่าง แหม ข้าพเจ้าน้อยสูงเหลือเกิน อีกคนหนึ่งขึ้นถึงกลางเขา
 ก็ว่าข้าพเจ้าน้อยสูงเหลือเกินอีกเหมือนกัน นี่มันแล้วแต่ฐานะของคน การที่เป็นภรรยาท่าน
 นายภ ๗ เดิมนี่เป็นภรรยาคนที่ 4 คิดว่าเป็นภรรยาหลวงของผมนั้น เพราะฉะนั้นเรื่อง
 ฐานะแล้วเอาหมัดพูดนี้ไม่ได้เหมือนกัน

ในเรื่องภรรยาหมัดผู้ ขอนี้ผมขอชี้แจงว่า หากว่าท่านผู้กล่าวว่าคุณหมาย
 นี้ช่วยแล้วในเรื่องบุตร คือ^{ฝ่ายหญิง}ใน^{ฝ่ายหญิง} กระผมเห็นว่าการรักกฎหมายอย่างทุกวันนี้ บุตรีที่
 ไม่มีพ่อ เมียที่ไม่มีผู้ซึ่งซัดกับมนุษย์ธรรมอย่างรุนแรง ที่สุดในเมืองไทย เมืองไทย
 ไม่มีอะไรร้ายเท่าบุตรีที่เกิดมาแล้วไม่มีผู้ซึ่งซัด เมื่อไม่มีผู้ ความเป็นผู้ เมียกันนั้นถูก
 กฎหมายคาดเอาว่า แดไม่ใช้เมียผมดีกว่าไม่มีอะไรจะร้ายไปยิ่งกว่านี้ เพราะฉะนั้นอารย
 ธรรมแปลว่าอะไร ที่มีประเทศอื่นเขาไม่เคยมีเมียน้อยเมียหลวงกัน เพราะว่าเขาก็คือ
 เมียหลวง เมียน้อยไม่ชอบ แต่ประเทศไทยเรามีมาตั้งแต่ครั้งใดก็มี เพราะฉะนั้นเรา
 พรวดไม่ให้เป็นผู้เป็นเมียกันเราถือว่าอีกอารยธรรม ที่มีกฎหมายไว้บทหนึ่งว่าให้

ให้ต้องได้รับรองบุตร นี้นั้นขอทราบเรียนท่านสมาชิกสภา ฯ ผู้มีใจเต็มไปด้วยมนุษย
 ธรรมว่าเคยเห็นที่ราบ นิมิตว์ได้ผมชิมมาแล้ว โดยจะเพาะอย่างยั้งจังหวัดอุดร มี
 ขอเมือง ฯ แทนคน ไม่เคยมีกรรมพ้อง แลดูก็ไม่พ้องนิมิตเป็นจำนวน ไม่ถ้าม กฎหมาย
 นี้จะแก้ได้ยั้งไร นอกจากในฐานะทางกฎหมาย พุทธถึงฐานะทางจิตวิ ในแก้วกัณณ
 เป็นเด็ก ^{ผมจะ} ไม่เอาเลย พึ่งรู้ว่างไปแล้วจะให้ศาลบังคับ ฐานะ อันนี้จริงจะมีอะไร
 ผมไม่เห็นจะมีอะไรเลย ลงข้อที่ใจโลกทั้งลูกถึงกับยอมให้ศาลบังคับแล้ว ศาลจะ
 ไปบังคับให้มาอุ้มหัว เรียบไปก็กินน้ำชา ศาลไม่มีโอกาสจะไปช่วยได้อย่างนั้น นอก
 จากบางกรณีแย่งมรดกคดี มีความแก้เต็มที่และถูกกีดขวางจากแม่เลี้ยง เช่นนั้นาน ฯ จะ
 มีสิทธิ์หนึ่ง เพราะฉะนั้นข้อนี้ก็ยังไม่ขึ้น ข้อที่กล่าวว่าจะยังมีสืบกันเกี่ยว พ่า
 ไม่ดูง่ายจะมีหลายคน ข้อนี้ก็เห็นจะไม่ต้องแก้เพราะ เป็นโฆฆาร ธรรมนิยมประเพณี
 ของมนุษยชาติของเราศึกษานรธรรมมา ในมาเช่นนี้ เพราะฉะนั้นข้อนี้เห็นจะไม่ต้องถูก
 มาก ขอจบคำอภิปรายเพียงเท่านี้.

18.10.41 นายจิตร ศรีธรรมมาภิเษก ณ สงขลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
 ที่จริงที่อ้างว่าได้แก้มาแล้วก็ไม่เห็นเหตุที่จะแก้กัน ^{เมื่อไร} / ^{โดยวิธีใด} ได้ จะแก้กันใหม่ก็ได้
 ถ้าเจ้าไม่เกลียด แต่เห็นว่าข้อให้ท่านศึกษาเสียก่อน ขอให้เรียบเรียงในข้อนี้ว่า เดิม
 เรามีประเพณีโภกรับมาก ถ้าหากว่าเราไม่ได้แก้กันเสียใน มา มีมาที่เราคงมีโภกรับ
 มาอยู่กันเอง ก็ว่าไทยเราเคยมีตลอดมาจนมากที่ร้อย ฯ นี้เราคงถือต่อไป นั้นอย่าง
 หนึ่ง กับที่เรา มีประเพณีมาแล้ว เราได้พิจารณาโดยดีว่าวันกินเวลาถึง 14/15 วัน ฯ
 มี เคยที่พิจารณาโดยหลักฐานเปรียบเทียบดีไม่ดีกันมาอย่างยั้ง ^{ไทย} นี้และ ได้ข้อให้สภาผู้แทน
 ราษฎร ได้เห็นชอบว่า ประเพณีอันนี้ควรจะได้เปลี่ยนแปลงก็มีได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นเวลา
 เป็นแล้ว แล้วที่นี้ถ้าเราจะกลับหลังเท้าคงจะกลับไม่ใหม่เริ่มของจำมาก ถ้าเจ้าเห็น
 ว่าท่านทั้งสองท่านนั้น ถ้าหากว่าเราจะออกประมวลแห่งใหม่ในเวลานี้ ท่านพูดอย่างนั้น
 จะงามแล้ว แต่เวลานี้เราจะรักษาประเพณีเดิมของเรา ไม่ได้เสียแล้ว ประเพณีปัจจุบัน

ของเรามีเงื่อนไขเกี่ยว โฉนดกรรมสิทธิ์ () นี้ที่เราจะแนกกลับมาให้
 มีหลายคนเช่นนี้ ก็ขอให้นายชิตยาคูหาทราบเรื่องทั้งหมดที่กล่าวมาที่จะแนกกลับมาคืน
 นานี่เป็นของบรรณาธิการหรือ ชิตยาคูมีสิทธิอย่างไรบ้าง เกี่ยวกับทางศาล ความ
 จริงที่ว่าเราไม่ผู้ใดอย่างอื่นเป็นเหตุจริงจริงอะไรเลย เป็นเหตุที่เราให้ทาน
 ซึ่งว่าเรื่องความจริงของเราอย่างนี้ แต่อย่างไรก็ดี ท่านเห็นว่าไม่เหมาะสมในละ
 ยินดีที่จะแนกให้คนอื่นในในเรื่องนี้เลย ส่วนข้อปลื้มขมาขอจะให้เป็นไรอีกนอก
 เราถือว่า เราผูกพันใจ แต่ที่เราอ่านไม่แล้วชิตยาคูก็ไม่มีรับรองว่าเพราะเรา
 จะได้อะไรเป็นส่วนตัวสำคัญหรือไม่ เพราะว่าเราขอทาน ได้ความในข้อนี้ที่เราเองดู
 ในเวลาที่เราจะรับของประวณของของเรา ในขณะนั้นเราเจ้าที่เห็นว่าเราจะต้อง
 ดูอันนี้เป็นส่วนแรกเหลือเกิน

นี่แหละเราซึ่ง ได้เปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยวิธีระดม
 เป็นเหตุอันยุติจะแก่ โขสัจธรรมทางโรมบ้าง และเมื่อเราเห็นว่ามีการปฏิวัติแล้วได้แก่
 ถึงคนอย่างไหนจะดีหรือไม่ เราเจ้าไม่คิดพูด ที่นี้ไม่ได้ไม่มี เป็นคนเกี่ยวกันหรือ
 ไม่ดีถ้าเราทำไม่รู้อะไรเราอาจมีเงินหลายพันกักราบ นี่ ซึ่งเป็นเรื่องหนึ่ง
 แต่เมื่อมันระ เทตทั้งหมดเราก็อย่างนี้แล้วเราก็อย่างอื่น เราอยากให้เราเราเราใน
 ลิงของเราเราคงได้เข้ามาของเราเสียก่อน เราวิธีระดมอยู่อะไร ๆ แล้ว
 เราขอร้องอย่าง อันนี้ยุติธรรม แล้วท่าน เจ้าที่ใจดีกับใน ท่านคิดเอาเอง
 ก็ ท่านอ้างว่าระ เทตหนึ่งก็มีเรื่องมากมายอย่างหนึ่ง และท่านยังจะเล่นว่าจิตใจโลก
 เห็น ว่า เราเป็นอารยะถึงกว่าจริง ยิ่งกว่าต่างประเทศ ยิ่งกว่าต่างชาติ นานา
 ความเสียอีก ถ้าเราทำ ได้ว่าโรรมหาชนและ เลี้ยงดูประชาชน และเห็น
 เสร็จของพวกคอกว่าเราดียิ่งกว่าเรา อันนี้ เราเจ้าที่ใจดีว่า เราว่าหรือเราว่า
วิธีนี้ เราว่าหรือจะดูเราว่า พันชุดอย่างนั้นดี เห็นจะจริง ๆ ท่าน แต่เสียใจไม่ใช่

ไม่จริงของเรา เรื่องมันเป็นเรื่องเท่านั้น รอยน้ำโคลนที่ตัวทหารที่รกรากเป็น
 เครื่องหมายของไหมเส้น ว่าท้าวเจ้าจะว่าอย่างไรนั้น นางก็ถามถึงจะทำได้
 อย่างท่านนางคนยอมอ่านหนังสือตัวซัด ๆ หรือเป็นอันใดพระยาก็ เมื่อท้าวเจ้า

ไปยุโรป ไปศึกษา เวลานั้นยังมีเรือกับหลานคน มีคนหนึ่งไม่ยอมจะออกชื่อ เขา
 มาถามท้าวเจ้าว่า มีคนในเมืองไทยที่เขียนตั้งร้อย มี ลูกตั้งสองร้อยสามร้อยนั้นจริง
 ไหม ท้าวเจ้าจะตอบเราว่าไม่จริงมันก็อะไรอยู่ ครั้นจะตอบว่าไม่จริงมันก็อะไร
 อยู่ ท้าวเจ้าก็บอกว่าเป็นแต่กระพรวนที่เราจะสมกับก็อย่าพูดกันถึงเรื่องนี้จะคิดไว้

ข้ออีกข้อหนึ่งก็บอกว่าความจริงเราเป็นหลายคน แลขอโทษอะไรที่คิดผิดว่า
 ขึ้นไปครึ่ง คือหน้าไหว้หลังหลอก มีเขียนหลายคนแล้วบอกว่าไปเฝ้าข้างพวกก็ว่ามี
 เบื้องหน้าเดียว ความจริงขึ้นไปครึ่งนั้นไปครึ่งเดียว เคารพเมืองเรา มีดีทั่วโลก แต่ความ
 จริงขึ้นไปครึ่งไม่ได้ ซึ่งท้าวเจ้าได้อธิบายแล้วว่า เรายังมีอยู่บ้านร้างของปู่
 เฒ่า นามพระเป็นบาทเมืองรามาถึงเป็นเป็น ถ้าจะไม่ได้ก็ถึงที่รกรากอัน ถ้า
 หากว่าจะ จดทะเบียนของสถาน-หรือถ้าหากอย่างก็ครึ่งเล่มงานท้าวเจ้าว่ามีทำกิน
 หรือที่สมคนนั้น เสียใจว่าบางทีจะจริง มีลูกถึงคนโบราณชื่อว่าที่ออกชื่อเองว่าใคร
 มีที่นั่นชื่อว่ากรรมาณชยคำคณม ยกตัวอย่างว่าถ้าเมืองรามาชยคำคณม รามานาม ก
 คิดว่าเป็น เมืองหลวงของชาวนาหรือเศรษฐี ที่ตำแหน่งอย่างนั้นท้าวเจ้าจะไม่พูดถึงท่าน

เล่ม ท้าวเจ้าพูดนี้เพื่อจะจะให้เห็นว่ากรรมาณชยคำคณม -งของปู่เฒ่าเขียนคำคณมว่า
 กรรมาณชยคำคณมที่กฎหมายคือพระยามีเป็นเดิมต่างหาก แต่จะเขียนเสียผู้มีเกียรติ
 มากหรือหรือมากอะไรนั้นก็แล้วแต่เรื่อง อย่างนั้นเป็นของจริงก็ข้อหนึ่ง ขอประทาน
 โทษที่ว่าไม่ใคร่ต้องร้องเรื่องวันของบุตร ความจริงไม่ใคร่ต้องร้องอะไร แล้ว
 ท้าวเจ้าเสียใจอยู่ว่ามันเป็นกรรมาณชยคำคณมว่าพระเป็นจริง เป็นเป็นของตาชยคำคณม
 ถ้าไม่พระเป็นนี้ไม่ยอมที่จะพาเราไป ไม่พาเราแล้วเราจะไปไหนที่กฎหมายพระยาค
 ๓๗

หรือจะโทษข้าพเจ้าก็ยอม แต่ข้าพเจ้าขอทูลว่าไม่ได้ขอความผิดของข้าพเจ้า ที่วาง

ก็ไม่ได้ขอความผิดของเสนาบดีหรือว่าอะไรในครั้งนั้น เป็นความผิดของข้าพเจ้าที่ไปกระทำ

ทางขวา หรือเราไปทำผิดอะไรไปนั้น เราไม่ผิดแล้วไปว่าผิด แต่ข้าพเจ้า

ว่าเวลาที่เรามาบอกหมายไว้ที่เราเอาหมายมาจากพระ เทพผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ให้เห็นว่าเรา

อะไรผิดอะไรดีกว่าว่าผิด คุณไม่มีผิดไม่ได้บอกหมายรับพระองค์กับ แทนที่เราไปบอก

พระผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ว่าไม่รับรับเราไปรับรับกับข้าพเจ้ารับรับพระ ผู้ทรง

ข้าพเจ้าเห็นได้ บางทีที่ข้าพเจ้าไปขอพระองค์ไปรับรับของพระผู้ทรงอิทธิฤทธิ์เป็นว่า บิดา

มารดาเราไม่รับของ เราเอาเงินไปให้มันวางให้มันในพระบาท ทำเงินทองเสียอีก

แต่ไม่รับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าว่าบางทีอาจจะเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นลูกโลก

เราเรียนสักมาอย่างเดียวกับพระ เทพผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ข้าพเจ้าเอง ไม่ทำนุโทษหรือท่าน

พระผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีเมตตา และคุณคุณเหลือเกินส่งไปเรียนมหาวิทยาลัยเขาให้มัน

ที่เราบอกหมายสนับสนุนและอีกอย่างหนึ่ง เรามีกฎหมายบังคับว่าถ้าเรา ไม่ทำตามธรรม

เราถึงจับได้ คือว่าอันนั้นเป็นคนที่เงินทองยังมีตั้ง ไม่ทำตามธรรมอย่างท่านว่า

เราถึงจับ แต่ว่าอันที่ท่านว่าว่าถ้าเราถึงจับไม่ได้ในทางศาสนาเราไม่ขอ ฟ้อง

เพราะฉะนั้นท่านว่าไม่มีการฟ้องถึงพระ เทพผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ของเราอันนี้ เห็นจนเขา

ไปโทษว่าท่านไม่เลี้ยงดูพระผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ ข้าพเจ้าจะจัด พระผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ ท่านมีอาชญา

รับเอาเงินให้เสีย ถ้ามีเรื่องอย่างนี้เราจากพระผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ว่าอย่ากลัว เขาที่เอา

ของให้เงินเขาคิดว่า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าก็เห็นว่าท่านมีอาชญาของฝ่าย เทพผู้ทรงอิทธิฤทธิ์

แต่ข้าพเจ้าขอรับเอาไปหมด

น. ๒๖๖ น.

นายเสนาบดี ทรงโปรด (พระบุตร) ความที่ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ได้มาวางพระ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

ผู้ทรงอิทธิฤทธิ์มีอาชญาว่า อันนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับโทษด้วย เพราะเป็นการถือว่ารับ

หลักการณ์ ในการที่ยอมให้ผู้ชายจดทะเบียนมีภรรยาหลายคนเป็นการยอมรับ
 ที่เห็นว่ายอมรับโดยมีเหตุผลในการที่อภิปรายกับนี้ได้ เป็นการอภิปรายซึ่งเข้า
 กับตัวเอง เป็นการอภิปรายซึ่งจะช่วยผู้หญิง ข้าพเจ้าขอทราบเรียนให้สภา ฯ ทราบ
 ล่วงก่อน ในการที่ข้าพเจ้าอภิปรายช่วยเหลือนักเรียนนี้ก็คือว่า อย่างที่ผู้เขียนจดหมาย
 นี้ในขณะนั้นเป็นผู้ชาย และท่านกล่าวว่าทั่วโลก เขาก็เขียนจดหมายให้จดทะเบียน
 คนเดียว และทั่วโลกนั้นก็เป็นผู้ชาย เป็นส่วนมาก ถึงแม้ว่าจะมีบางประเทศเช่น
 ประเทศอเมริกาผู้หญิงเป็นผู้หญิงบ้างก็ตาม แต่ว่าส่วนมากเป็นผู้ชาย เมื่อส่วนมาก
 เป็นผู้ชายและเป็นผู้เขียนจดหมายแล้วก็เขียนจดหมายเขาเขียนผู้หญิง ข้าพเจ้าว่า
 อย่างนี้ เพราะเหตุว่าความไม่จดทะเบียนแล้วผู้ชายทำอะไรเลยคนธรรมดาใจได้
 ไปมาแล้วก็ทิ้งเสีย คนที่ไม่ไปก็ไม่เสีย ไม่รู้สึกตกใจอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ บุคคลเหล่านี้
 นั้นไม่สมควรจะไปฟ้องร้องศาลได้ เหมือนอย่างท่านรัฐมนตรีว่า ในการที่ท่านกล่าวไว้
 อีกครั้งหนึ่งว่าไม่มีประเทศใดในโลกนี้จะจดทะเบียนมากกว่า 1 คน ข้าพเจ้าจะขอ
 อธิบายให้ชัดเห็นว่าที่เป็นอย่างนี้ เป็นการยอมรับแล้วหรือ ไม่ได้เป็นการยอมรับเลย
 ดั่งเช่นขอเรียนให้สภา ฯ ทราบเสียก่อนว่า ข้าพเจ้าไม่เคยมาหลายประเทศ อย่างที่ว่า
 ออก ไปใช้ขอตัว แล้วเจอมามากหลายประเทศด้วย ฉะนั้นอย่างนี้ในประเทศต่าง
 ที่ไม่จดหมายเช่นนั้น ถ้าท่านใดไปแล้วท่านจะได้แลเห็นว่าลูกขี้ขี้ไม่มีห้องก็มีโรงพยาบาล
 กองทั้งโรงเรียนเด็กไว้รับเด็กเหล่านั้น มีอยู่ก็มากน้อย อย่างในอเมริกาแต่ละหมู่บ้าน ๆ
 ละก็จะมีโรงเรียนเลี้ยงเด็กจนครบหมู่บ้าน ถึงแม้ว่าในเมืองเล็ก ๆ ไม่มีบ้างก็เป็นส่วนน้อย
 นี้แลแต่ก็ให้เห็นว่าผู้ชายใด ไม่พามีภรรยาหลายคนแล้วก็ไม่รับเขาว่าเป็นภรรยาที่ข้างเด็ก
 ที่ไม่มีภรรยาผู้ที่เกิด เมื่อเด็กนั้นไม่ได้ถูกกับรับ เพราะว่าเมื่อบุตรที่ถูกต้องด้วยกฎหมายแล้วเป็น
 ล่วงไป เหมือนอย่างท่านรัฐมนตรีว่านั้น ถ้าท่านใดเคยดูหนังสือจากขบถรับวางเรื่อง
 แห่งว่ามีเด็กสองคน หนึ่งถูกทอดทิ้ง ไม่มีพ่อแม่ผู้ใดคนหนึ่ง เป็นลูกที่พ่อแม่ แยกวงสังคม
 เมื่อเข้าไปอยู่ในโรงเรียนแล้วเป็นชื่ออย่างไร ท่านก็จะเห็นเอง เมื่อถูกไม่มีพ่อแม่จะทำ

ตัวคนอาจจะรู้สึกคนเดียว แต่พวกที่เห็นเป็นเกมนี้สิ เมื่อใครมาแล้วก็ทอหึง
เมื่อมีลูก ลูกก็ถูกทอหึงแล้วท่านสองหันกลับมาดูว่า เกิดกว่าพร้าของชาติจะมีมาก
เท่าไรแล้วเด็กนั้นเป็นอย่างไร เพราะปกครองเด็กนั้นไม่อยู่ในความควบคุมปกครอง
ของพ่อแม่ ไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมของใครไม่ทราบความดีความชั่ว กว้างเหวุด
ที่กล่าวมานี้เห็นว่า สภา ฯ นี้ควรจะรับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา.

ไม่รับรอง ไม่ผูกมัดเขากันขึ้นมาเรียง แล้วประเทศไหนเราดูของเขามันก็ ๓ ถึงแม้ว่า
คุณเขาย จะ ไม่ยอมรับ เป็นเป็นผิดกติกาด้วยก็ได้ แต่ก็ยังรับรอง

อีกอย่างหนึ่งจำทำ จำเสียใจ ที่คำพูดของข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้า ที่บางทีจะทำ ที่บ้าน
เข้าใจคือ เป็นการลองกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็สนใจเป็นมาก ซึ่งอย่างนี้เพราะว่าเห็นภาพ
ที่มันเหมือนกับ ไม่เห็นความผูกพันธรรมดาของสิ่ง แต่ข้าพเจ้าขอออกว่าเป็นผู้ใจดี เป็น
ของธรรมดาของโลกที่เขามีกิน เขาทำกิน เพราะฉะนั้นเมื่อพูดถึงงานนี้ ข้าพเจ้าก็ไม่
ที่เพราะมัน และเรื่องที่ข้าพเจ้าเมื่อมีสนทนากับนี้ ข้าพเจ้าก็พูดว่า การที่มีเมียหลายคน
ข้าพเจ้าไม่ซี เพราะเหตุว่าถ้ามีประเพณีที่เพื่อนของข้าพเจ้า ซึ่งหลายคนจะ เล่นงาน
ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่ซีเรื่องมีเมียหลายคน แต่ก็ไม่ได้มีสนทน

แล้วอีกอย่างหนึ่งท่านว่า การเขียนกฎหมายนั้นมันมีขั้นตอนเสียก่อน ท่านแก้
ให้ท้ายสนับสนุน และบอกว่าการเขียนกฎหมายเสนอสภาในที่นี้ว่า มันเขียนเดิมมันยอมเสีย
ก่อนมัน ความประสงค์ที่จะให้ท่านสภาในที่นั้นคือให้รับหลักการ และเมื่อผ่านสภาไป
แล้วจะ ไปปฏิบัติในอย่างใดก็ได้ ที่มันมีรายมี นอก กลับจะไม่มีสิทธิ์อะไรต่าง ๆ แต่เขียน
น้อยหรือมากคนที่อยากจะได้ มันมีน้อยคนที่อยากได้ วงก็เขียนกฎหมายที่จะ เขียนที่ ก็ได้
ข้าพเจ้าเสียใจที่ท่านสนับสนุนข้อนี้ บางทีจะทำ ให้ผู้เสนอเสียเปรียบกระมัง เพราะเหตุที่ว่า
นี่จะ เลี้ยวว่า ถ้ามันไปแล้วเขียนยอมหรือไม่ยอมมันจะ เป็นไปว่าไม่ได้ตาม สรีระของจิตใจ ความ
ประเพณีเดิม มันหนักไปกว่าร่างที่เสนอมาเสียอีก ท่านอ้างว่าที่ข้าพเจ้า สนทนมาของ
ประเทศบุรี ประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่นและประเทศอื่น ๆ ที่มันมีเรื่องว่ากันกันอย่างนี้ได้
แต่ไม่มันคนละเรื่อง ไม่ได้เรื่องกันจ้าว สนทนมาของ

ประธานสภา : ข้าพเจ้าขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๕๐ นาฬิกา